

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVO - MARCH 28, 2006

Vol. XCVII Nr. 60

Baltarusija apkaltino Lietuvą organizavus riaušes

Protestuotojai emociškai reagavo sužinoję oficialius rinkimų Baltarusijoje rezultatus. APF nuotr.

Vilnius, kovo 27 d. (BNS) — Lietuvos diplomatinės vadovs atsiskaitė „polemizuoti“ su baltarusių televizijos kanalu, apkaltinusi Lietuvos ambasadą Baltarusijoje orga-

nizavus opozicijos riaušes Minske. „Mes nekommentuojame tokių pranešimų. Ne užsienio reikalų ministro ir ne Užsienio reikalų ministerijos reikalas polemizuoti su kokia

nors televizija“, — sakė užsienio reikalų ministras Antanas Valionis.

Tai, kad Lietuva neketina reaguoti į Baltarusijos televizijos pareiškimą, teigė ir prezidentas Valdas Adamkus.

„Pirmiausia, jokių įrodymų nėra, kad Lietuva dalyvavo bet kokiame veiksme. Jeigu diktatūrinė santvarka nori ką nors primesti, slėpdama savo trūkumus, tai čia jos reikalas. Mes nekommentuosime“, — sakė V. Adamkus.

Pirmojo nacionalinio televizijos kanalo informacinėje laidoje buvo paskelbta, esą užsienio diplomatinės atstovybės, tarp jų ir Lietuvos, prisidėjo prie riaušių organizavimo Minsko gatvėse.

„Kaip sužinojome iš opozicijos atstovų, riaušės Baltarusijos sostinės gatvėse šiandien vyko griežtai laikantis nurodymų, gautų iš Europos Sąjungos. Triuškinamai pralaimėjus rinkimuose kandidatui Aleksandrui Milinkevič, instrukcijas asmeniškai davė ES užsienio politikos komisaras Javier Solana ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Adamas

Valionis (matyt, kalbama apie Lietuvos URM vadovą Antaną Valionį — red.). Instrukcijos opozicijai reguliariai buvo siunčiamos iš kaimyninių šalių, konkrečiai, iš Lenkijos. O visus veiksmus koordinavo Lietuvos ambasada Minske. Tarp sulaukytų riaušių organizatorių daug Lietuvos, Lenkijos, Ukrainos piliečių. Šių šalių ambasados aktyviai rūpinosi jų išlaisvinimu. Iš to galima daryti išvadą, kad visas riaušes gatvėse sankcionavo užsienio valstybės.

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

Sveikatos klausimais.
Kremlui kylant.
Mąstymai padangėse ir žemėje.
Kaip gyvenama Čiobiškyje (2).
Kitu žvilgsniu: „Supuė ryžiai“.
Apie Ožkų kalvas.
Mūsų daržai ir darželiai.
Lietuvių telkiniuose.
Vysk. Jono Ivanausko viešnagė Čikagoje.
Paukščių gripas ir paukštininkystė.

Valiutų santykis

1 USD — 2.868 LT
1 EUR — 3.452 LT

D. Budrevičienė kreipsis į teismą

Vilnius, kovo 27 d. (BNS) — Apie vokeliuose mokamus atlyginius viešai prabilusi Krekenavos agrofirminės darbuotoja Dalia Budrevičienė kreipsis į teismą dėl neteisėto jos atleidimo iš darbo.

D. Budrevičienės atleidimas nevyriausybinės organizacijos (NVO) įkvėpė dar atkaklesnei kovai su nelegalia atlyginių mokėjimo sistema bei žmogaus teisių pažeidimais.

Paramą D. Budrevičienei pareiškė ir kelios profesinių sąjungų organizacijos — Lietuvos maistinių profsąjunga ir Lietuvos išteisinio tyrimo įstaigų profesinė sąjunga.

Pilietinės visuomenės institutas, anot jo vadovo Dariaus Kuolio, jau anksčiau parėmęs D. Budrevičienę 3,000 litų, šiuo metu skelbia aukų rinkimų akciją, kuria būtų remiama ir D. Budrevičienė ir kiti „jos likimo žmonės“.

Pilietinės visuomenės institutas, pasak D. Kuolio, yra atidaręs specialią aukų rinkimo sąskaitą.

Praėjusią savaitę Krekenavos agrofirma pranešė, jog perėmusi valdymą nauja bendrovės vadovybė nusprendė „už šiurkštų darbo pareigų pažeidimą atleisti D. Budrevičienę iš darbo“.

Pirmadienį Atviros Lietuvos fondo (ALF) finansuojamų pilietinių organizacijų surengtoje spaudos konferencijoje **Nukelta į 6 psl.**

Vidaus tarnybos pulkai pasitraukė iš Turniškių

Vilnius, kovo 27 d. (BNS) — Sostinės prestižinio Turniškių rajono gyventojai pirmadienio popietę nebeteiks Vidaus tarnybos 2-ojo pulko pareigūnų apsaugos.

Kaip pranešė Vidaus reikalų ministerija, daugiau nei ketverius metus įvažiavimo ir įėjimo į šią teritoriją kontrolę vykdę pareigūnai apie 3 valandą dienos paliko budėjimo vietas Turniškiuose.

Turniškių komplekse esančių valstybės vadovų rezidencijų bei jų teritorijų apsaugą ir toliau užtikrins Vadovybės apsaugos departamento pareigūnai, o užsienio šalių ambasadų rezidencijų apsaugą — viešo-

sios policijos rinktinė „Vytis“.

Premjeras Algirdas Brazauskas, kurio rezidencija taip pat yra saugoma, teigia, kad pats „nieko nebijo“, nepaisant to, jog dabar apsaugos bus mažiau.

Nuo 2004-ųjų pabaigos postuose prie dviejų įvažiavimų į Turniškes budėjo Vidaus tarnybos pulkų profesionalios tarnybos pareigūnai. Turniškių gyventojai už šią apsaugą nemokėjo nė cento, nes pulkai komercinės veiklos nevykdė ir yra išlaikomi iš mokesčių mokėtojų pinigų. Nemo-kama apsauga naudojosi ir kontroversiškais aplinkybėmis Turniškiuose įsikūrę privatūs asmenys.

Nacių talkininkas kalėjimo išvengė

A. M. Dailidė

Eltos nuotr.

Vilnius, kovo 27 d. (BNS) — Vilniaus apygardos teismas pirmadienį buvusį Lietuvos saugumo policijos valdininką Algimantą Mykolą

Dailidę nuteisė už dalyvavimą nusikaltimuose prieš žydus per Antrąjį pasaulinį karą nacių okupuotoje Lietuvoje.

Tačiau ligotas ir 85 metų nuteistasis, teismo sprendimu, jau yra nepavojingas visuomenei, todėl nuo baudžiamosios atsakomybės atleidžiamas, ir jo baudžiamoji byla nutraukiama.

Teismas taip pat atkreipė dėmesį, kad praėjus daugiau kaip šešiasdešimčiai metų nuo bylos minimų įvykių, A. M. Dailidė per tą laiką nebuvo nusikaltęs ir patekęs į teisėsaugos akiratį.

Tokį teismo sprendimą smarkiai sukritikavo **Nukelta į 6 psl.**

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-27-06

SERIALS ACQUISITION
SERIALS DIVISION
WASHINGTON
DC 20540-4830

ORIGIN MIXED ADC 604
PERIODICALS

March 28, 2006

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Dalios patarimai

Dr. Dalia Matijoškienė

KASDIENIŠKA, BET NEPAPRASTA

Praėjusį kartą žadėjau pasiūlyti jums pasigaminti pačioms veido šveitiklius ir aliejų odai. Taigi siūlau **pora šveitiklių su cukrumi**.

1. Paimkite du valgomuosius šaukštus cukraus ir vieną valgomąjį šaukštą gero skysto muilo. Drėgną veido odą išmuilinkite skystu muilu ir įtrinkite cukrų į muilo putas nuo kaklo apačios iki viršų. Veidą masažuokite pagal masažo linijas. Šis šveitiklis ypač tinka sausai odai.

2. Pusę valgomąjo šaukšto cukraus suberkite į puodelį, kuriame būsite įpylusios pusę valgomąjo šaukšto vandens ir pašildykite. Kai cukrus ims tįsti, puodelį nuimkite nuo viryklės. Išplakite kiaušinio baltymą iki putų ir vėl šildykite, nuolat maišydamos. Įpilkite vieną arbatinį šaukštelį citrinos sulčių. Mišinys paruoštas – valykite juo odą.

Pasigaminkite pačios aliejų, kuris tinka visiems odos tipams, maitina odą. Ilgesnį laiką jį vartojant, oda pasidaro minkšta, švelni, tarsi atjaunėja. Šis aliejus ypač tinka sausai, suvytusiai, raukšlėtai linkusiai veido, kaklo ir rankų odai. Geriausia odą juo ištepti vakare, tuomet aliejus būna itin efektingas.

Taigi –
Po du šaukštus:
žemės riešutų aliejaus,
alyvuogių aliejaus,
daigintų kviečių aliejaus,
sezamo aliejaus,
avokados arba medetkų aliejaus
sumaišykite su penkiais lašais
rožių arba citrinų eterinio aliejaus
(visa tai galite nusipirkti vaistinėse)
ir pašildykite vandens vonelėje. Tuo
mišiniu ištepkitė veidą ir kaklą.
Pagulėkite 25 minutes, po to nuplaukite
odą šiltu vandeniu. Likusį aliejų
supilkite į švarų indą (išpliktą verdančiu
vandeniu) ir laikykite šaldytuve,
sandariai uždarytą.

Pasigaminkite pačios ir veido valiklius

Štai vienas iš paprasčiausių būdų. Šaukštą braškių ar žemuogių arbatos ir šaukštą mėtų arbatos supilkite į vieną litrą vandens. Užvirinkite. Nukėlę puodą nuo viryklės, palikite jį nakčiai, ryte perkoškite. Įpilkite šaukštą obuolių acto. Galite naudoti ir ryte, ir vakare, bet tą nuovirą laikykite šaldytuve.

PAŽEMĖJO KRAUJO SPAUDIMAS

Žemės gyventojų kraujo spaudimas žemėja, bet ne dėl vaistų vartojimo.

Šį sunkiai paaiškinamą faktą atskleidė daugiau nei dešimt metų trukęs Pasaulinės sveikatos organizacijos tyrimas. „British Medical Journal“ priminė, jog šis tyrimas buvo atliekamas net 21 pasaulio šalyje.

Kodėl planetos žmonių kraujo spaudimas pažemėjo, specialistai aiškina įvairiai. Yra dvi pagrindinės dažniausiai aptariamoms šio fenomeno atsiradimo priežastys.

Pirmoji – pasikeitęs gyvenimo būdas bei mitybos įpročiai. Žmonės kasmet tampa fiziškai aktyvesni, mažiau vartoja druskos, bet daugiau

Kitas būdas: vienos apelsino skiltelės sultis, pusės citrinos sultis, du valgomuosius šaukštus cukraus pudros sumaišykite viename puodelyje pieno. Pakaitinkite mišinį iki virimo. Ataušinkite ir laikykite šaldytuve. Valykite juo odą rytais ir vakarais.

Pasigaminkite veido kaukes pačios

Kaukes reikia naudoti tada, kai oda suglebusi, nes jos pagerina odos apykaitos procesus, valo, drėkina, maitina odą. Prieš tepdamos kaukę, gerai nuvalykite veido odą, švelniai nugarndykite ją vienu iš šveitiklių, kuriuos ką tik pasiūliau. Kaukę reikia tepti lygiu sluoksniu, būtina atsigtulti, atsipalaiduoti, pasiklausyti ramios muzikos.

Kaukių receptai:

1. Du šaukštus linų sėmenų užvirinkite dviejuose puodeliuose vandens. Palaukite kol išbrinks. Atsigulkite ir dar šiltą košelę storu sluoksniu tepkite ant švaraus veido. Pagulėkite 20 minučių, po to nuplaukite kaukę šiltu vandeniu.

Ši kaukė lygina raukšles, gerina medžiagų apykaitą.

2. Sutrinkite pusę banano su septyniais lašais citrinos sulčių. Košelę tepkite ant veido. Laikykite 20 minučių. Nuplaukite vėsiu vandeniu.

Ši kaukė atpalaiduoja odą, stabilizuoja riebalų ir vandens pusiausvyrą.

3. Sumaišykite vieno kiaušinio baltymą, šaukštelį lieso pieno, šaukštelį medaus ir pusę šaukštelio aliejaus. Šiuo mišiniu ištepkitė švarią veido ir kaklo odą. Palaikykite 15–20 minučių. Kaukę nuplaukite drungnu vandeniu.

Ši kaukė stimuliuoja kraujotaką, sutraukia poras.

4. Sumaišykite du šaukštus avižinių dribsnių, pusę šaukštelio riebios grietinės, pusę šaukštelio kiaušinio trynio, pusę šaukštelio šaltos ramunėlių arbatos ir penkis citrinos sulčių lašus. Šia košele ištepkitė veido ir kaklo odą. Kaukę palaikykite 20 minučių ir nuplaukite.

Ši kaukė stimuliuoja odos medžiagų apykaitą, palaiko drėgmę ir švelnina odą.

valgo šviežių vaisių ir daržovių. Jos prieinamos ištisus metus.

Tačiau šis paaiškinimas turi kritikų. Jie klausia, kodėl, nepaisant didesnio judrumo ir dietų, žmonės vis labiau kenčia dėl nutukimo.

Antroji žemėjančio kraujo spaudimo priežastis yra aiškinama tabako vartojimo apribojimais. Daugelyje pasaulio šalių įvesti rūkymo vietose draudimai padarė teigiamą įtaką žmonių sveikatai.

Kol bus išaiškintos tikrosios fenomeno atsiradimo priežastys, medikai sveikina mažėjančią kraujo spaudimą. Tai reiškia mažesnę infarkto ir insulto riziką.

BNS

PAGUODOS TELEFONAS
1-866-438-7400

Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo JAV LB Socialinių reikalų taryba pajuto didesnę įvairių paslaugų poreikimą. Be pagalbos, patarimų ir patarnavimų lietuviams, kurie atvyko į Ameriką po II pasaulinio karo, reikėjo kreipti daugiau dėmesio į lietuvių, atvykstančių jau iš nepriklausomos Lietuvos. Su naujų imigrantų atvykimu iškilo nauji reikalavimai socialinėje srityje. Šalia kasdieninių paramos prašymų, kaip dokumentų vertimo ir vertėjavimo, vizų sudarymo, paliudijimų, patarimų imigracijos bei socialinės paramos reikalais, vis dažniau atsiranda poreikis psichologinių problemų sprendimams. Jos pasireiškia nusivylimo, neapykantos, pykčio, smurto, netekties, vienišumo, ar net depresijos ženklais.

Vieni užsidaro savyje, skaudžiai išgyvena atsiskyrimą nuo artimųjų, vargsta tarnybose, slaugydami vyresnius bei ligonius, neturėdami net išeiginės dienos. Kartais darbo sąlygos yra nepalankios atvirai išsikalbėti su savo draugais ar pažįstamais. Visa ši įtampa veda žmogų link depresijos, o retkarčiais net iki žalos sau ar kitiems.

Kiti išgyvena savo išsiskyrimą nuo artimųjų neapykantos bei smurto išraiškomis. Dažnai ši netektis pasireiškia užslėptomis formomis, kaip girtuokliavimu, sutrikusia morale, suklaidavimu ar pan. Kartais individas net nesuvokia, kas su juo darosi. Tokia padėtis gali nuvesti vieną žmogų iki „sprogimo“. Jam reikia su kuo nors išsikalbėti, reikia, kad kas nors jį išklaustytų ir padėtų jam pačiam ieškoti teigiamos išeities ar padaryti tinkamą sprendimą. Šis pasidalinimas savo vargais su kitu asmeniu pagelbsti jam pačiam suvaldyti savo emocijas ir tokiu būdu atsakyti savo gyvenimo pusiausvyrą.

Norėdama tokiems asmenims padėti, JAV LB Socialinių reikalų

taryba steigia „Paguodos“ telefoną. Juo galės pasinaudoti asmenys, kuriems yra reikalinga išsikalbėti bei pasidalinti savo vargais su kitais, kurie jaučiasi psichologiškai susilpnėję ir kuriems yra reikalinga pagalba. Prie šio „Paguodos“ telefono budės savanoriai, kurie yra pasiryžę tokiems asmenims padėti.

Šis „Paguodos“ telefonas veiks vieną vakarą savaitėje (ketvirtadieniais), nuo 6 iki 9 val. vakaro. Tuo nemokamu telefonu galite paskambinti ir pasikalbėti su būtiniais asmenimis. Jų tikslas yra jus iš-klausti, jums padėti patiems ieškoti išeities iš susidariusios padėties ir, reikalui esant, patarti, kur kreiptis dėl tolimesnės profesinės pagalbos.

Ši paslauga nėra būtiniams reikalams, kaip darbo ar buto susiradimui, taip pat nėra informacijos būstinę pramogos reikalams ar pan. Tai yra skiriama tiems, kuriems reikalinga išsikalbėti, pasiguosti, padėti nugalėti asmenines įtampas ar psichologines negalias.

„Paguodos“ telefonas pradės veikti š.m. kovo 23 dieną.

Skambinkite: 1-866-438-7400.

JAV LB Socialinių reikalų taryba

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,

Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius – Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome prisiimti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

PAGUODOS TELEFONAS
1-866-438-7400STORŲ TARP
MĖSĖDŽIŲ DAUGIAU

Perėję prie vegetarinės mitybos, žmonės lengviau išlaiko normalų kūno svorį. Jie nepriauga nereikalingų kilogramų nei tie, kurie negali gyventi be mėsos ir žuvies patiekalų.

„Reuters“ duomenimis, šis Didžiojoje Britanijoje atliktas tyrimas yra dalis tarptautinės EPIC programos. Ja siekiama išsiaiškinti mitybos ir onkologinių susirgimų sąsajas.

EPIC programoje dalyvauja apie 500,000 savanorių iš dešimties Europos šalių.

Manoma, kad po rūkymo ne-teisinga mityba ir nutukimas užima antrąją vietą tarp veiksnų, sukeliančių onkologinius susirgimus.

ELTA

MASTYMAI PADANGĖSE IR ŽEMĖJE

VILIUS BRAŽĖNAS

Tarp Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios švenčių įsispraudė trumpa išvyka į posėdį Kalifornijoje ir, grįžtant, dukters aplankymas Floridoje. Atrodytų būta laiko apmąstymams: vien tarp Paryžiaus ir Los Angeles skrydis truko 11 valandų ir 40 minučių. Kadangi nesu nei Sokratas, nei Vydūnas, mano mintims galiojo žemės traukos dėsnis, tad ir žemiški reikalai vyravo padangių mintyse.

„Nusivylimai“

Tarp kitko, prisiminiau bandymus pateisinti patriotų abejingumą valstybės reikalams, ypač, jei ne organizuoti, tai bent pavieniui politinei veiklai. Net bandoma rasti kilnių pateisinimų tiems, kurie atsuka nugara tėvynei. „Kas man ta Lietuva?“ išdidžiai pareiškia lietuviais laikomi piliečiai ir lipa į svetimus paausiuotus kalnus prie „geresnio uždario“ žibintų. Ir štai pasirodo „nepaneigiamas“ pateisinimas: „nusivylimas“. Lyg iš paversto kibiro bulvės pabiro „nusivylimai“: valstybė, tauta, vyriausybė, Seimu, Prezidentūra. Pasirink, kas tinka.

Kalifornijoje dabar sutikti būvę bendražygiai, tarp kitų dalykų, iš mano sakyto kalbų, prisiminė „pasiteisinimų enciklopediją“, kurią sakiau ketinąs rašyti. Mat ir Amerikoje, kurią bando sugriauti griovikai iš lauko ir vidaus, buvo ir tebėra per daug nesirūpinančių valstybės likimu ir sugalvojančių įvairiausių pasiteisinimų, kodėl nesinaudoja laisve. Tačiau tada nebūčiau „enciklopedijon“ įterpęs skyriaus „Nusivylimai“. Tai, atrodo, yra mūsų pasiteisintojų atradimas.

Ar jie kada pagalvoja apie garbingos tautos, okupantų priespaudos aukų, sąžiningų asmenų Lietuvos valdžioje nusivylimą savo patriotinės bei bent jau pilietinės pareigos neatliekančiais „nusivylusiais“ tautiečiais? Apie jais nusivylusią tėvynę? Ir „nusivylimo“ lazda turi du galus.

Kai „stebina“ Archangelsko rusas

Mintys užkliuvo už girdėtų ir skaitytų nusistebėjimų, kad už Lietuvos valdžios vairo besigrobtas Archangelsko rusas dažnai lankosi Rusijoje. Nuostabus nusistebėjimas! Negi reikia stebėtis, jei svetur atsidūręs lietuvis dažnai lankytųsi Lietuvoje? Tokį žmogų vadintų „geru lietuviu“. Tas pat galioja ir „geram rusui“.

Gal tik reiktų stebėtis, jei koks

nors Archangelsko ar Vladivostoko rusas imtų teigti, kad Lietuva dabar yra jo „tėvynė“. Tokiam surasti savo tėvų ir senelių kapus Lietuvoje gali būti sunkiau, negu surasti tikrą diplomą.

Nesu nusistatęs prieš rusus apskritai. Čia, Vilniuje, po Sausio 13-osios išpuolio minėjimo prie Seimo rūmų, maloniai nustebino namo vežas taksi vairuotojas, rusas. Jis man netobula lietuvių kalba pareiškė: „Šiandien yra didelė šventė!“ Prieš 15 metų jis vežiojęs po Vilnių užsienio žurnalistus. Lietuvon iš Rusijos atvykęs prieš 30 metų, matomai, kaip į „mažąją Ameriką“. Kadangi „šiandien yra šventė“, jis ne tik nepriėmė mano „šventinių“ arbatpinigių, bet net du litus nuleido.

Kodėl ne ordinai?

Grįžęs iš kelionės į JAV, turėjau malonumo atšvęsti Kovo 11-ąją net keliuose renginiuose. Šiomet, nepaisant visų tamsių debesų piešiamų mūsų padangėje, Kovo 11-oji matomai buvo švenčiama daug plačiau ir šilčiau, negu anksčiau. Džiugino pranešimai apie didesnį jaunimo išitraukimą į minėjimus ir net paties jaunimo organizuotus renginius. Tikrai yra kuomi džiaugtis.

Visgi priekabus pilietis galėjo pakritikuoti prezidentą, ar tuos, nuo kurių priklauso pristatymai apdovanojimams valstybinių švenčių metu, už tai, kad praleido progą apdovanoti ordinais „už drąsą pasakyti tiesą“ du tokia drąsa neseniai pasižymėjusius piliečius. Turiu mintyje politologą Laurą Bielinį ir Krekenavos agrofir-mos darbuotoją Dalią Budrevičienę, išdrįsusią į akis pasakyti savo darbaviui apie daugelio tik panosėje apkaltėtus pagarsėjusius „vokelius“. Jiedu trumpai drūtai pasakė tiesą, kuri prašėsi pasakoma daugybės kitų, už tai atsakingų, žmonių.

Archangelsko ruso pavardės ne-naudoju dėl dviejų priežasčių. Pirmą: jis jos nesulietuvina, tad lietuviams ją tiksliai ištarti sunku. Antra: jo elgsena ir retorika per dažnai iššaukia jo pavardės politikoje ir žiniasklaidoje neigiamą naudojimą. Daug žmonių rinkimų metu balsuoja už dažniausiai girdėtą ar matytą pavardę. Tam išvengti padėtų Archangelsko rusą vadinti „Archangelsko rusu“. Priedu tuo būdu nepažeistume jo švelnių rusiškų jausmų, blogai ištardami, o gal net nevykusiai linksniuodami, mūsų sulietuvintą, jo pavardę. O Europos Sąjungos „komisarai“ juk gina mažumų teises.

Tad gerbkime mažumą. Būkime gerais ES vaikučiais.

Užteks bartis — kalbėkitės

Iškeiskite kasdienius bereikšmius barnius į nuolatinis pasimatymus, kuriuose išsakysite tai, ką jaučiate, ko norite ir ko jums trūksta.

Šitaip pataria Barbra Kurman, kvalifikuota psichologė, jau dvidešimt metų padedanti poroms spręsti jų problemas.

Kasdieniai pyktio potūkiai gali padėti sumažinti stresą. Tačiau vargu ar jie padeda išspręsti jūsų problemas. Reikia gerai viską apmąstyti, kai jus apima pyktis, sako B. Kurman.

— Kartais geriau nutraukti savo barnį ir pratęsti jį tada, kai abu

nusiraminsite ir surikiuosite savo mintis. Kitaip išeis, kad vienas kito ne iš klausysite ir neišgirsite, jūsų išreikti žodžiai tiesiog nueis perniek. Jis ir ji tokiu atveju atrodo, lyg kovotų su vėjo malūnais, — jiedu mano, kad pasaulis sugrius, jeigu katras nors nusileis. O gal geriau visai niekada nesusipykti?

— Ne, — nesutinka psichologė. — Tie, kurie vengia barnių, savo pyktį išlieja kitokiais būdais. Tada partneriai dažniausiai visiškai susvetimėja, ir tada skyrybos anksčiau ar vėliau tampa beveik neišvengiamos. Partneriui būtina išsipa-sakoti, jei jautiesi kuo nors nepa-

tenkintas.

Pasak Barbro Kurman, pokalbio, aiškinimosi iniciatorės dažniausiai būna moterys, tai jos pirmosios pajunta poreikį išsakyti savo nepasitenkinimą ir rasti sprendimą. Vyras tai automatiškai suerzina ir jie stoja į gynybos poziciją. Vyras mato partnerės nepasitenkinimą ir mano, kad ji užsiplūdama tikisi iš jo problemos sprendimo. „O varge, kaip sunku!“ — pagalvoja tada jis. Bet tegu vyras pagalvoja, kad galbūt moteris tenori, kad jis ją tik iš-klausytų.

Štai keletas patarimų, kaip baigti savo nuolatinis, naudos neduodančius barnius:

1. Nusistatykite laiką, kada judu dviese galėtumėte iš širdies pasikalbėti.

2. Kai kalbatės, jūsų veidai turi būti vienodame aukštyje, — kad nė vienas nepasijustų esantis žemesnis.

SES. ONA MIKAILAITĖ

Kremlinui kylant

Neseniai atšventęs savo 75-ąjį gimtadienį, buvęs Sovietų Sąjungos generalinis sekretorius Michail Gorbaciov pareiškė, jog šaltojo karo pabaiga buvusi dovana Amerikai. Ši puiki proga duota sukurti saugesnį ir pastovesnį pasaulį vien tik sustiprino Amerikos aroganciją bei vienšališkumą. Matomai Rusijos vadovaujantis elitas nėra per daug pakeitęs savo priešiško nusistatymo Amerikos atžvilgiu. Sugriuvus Sovietų Sąjungai, JAV tikėjosi, kad Rusija išsives politinę demokratiją su asmeninių teisių garantijomis ir įsijungs į demokratių tautų bendruomenę. Amerika nusivylė. Rusijos piliečių dauguma nebenori Boris Jelcin laikų pseudo-demokratijos su jos netvarka, suirute ir tautos prestižo praradimu. Prezidentui Putin demokratija nerūpi, jo politinė strategija — atkurti stiprią Rusiją ir parodyti jos galybę pasauliui. Amerikiečiams nelengva Rusiją suprasti.

Prez. Putin valdymo stilius panašus į senovės carų autokratiją ir komunistų diktatūrą. Tūkstantį metų su tokiomis valdžiomis susigyvenę, rusai tai priims. Kaip anksčiau KGB, taip dabar policija — „siloviki“ — yra užėmę trečdalį valdiškų postų. Jie vadovauja daugmaž pusei krašto ministerijų, agentūrų bei firmų. Piliečiai suvokia, kad politikai naudoja valdžią kontroliuoti ekonomiką bei išlaikyti savo rankose nuosavybę. Korupcija kvepėjo sovietų laikais, kvepia ir dabar.

Rusijai pavyko įsispraudti į Europos ekonomikos rinką: ji Europos šalims tiekia 50 proc. jų naudojamų dujų, o kai bus baigta Gazporm linija, nuošimtis pakils iki 80. Rusija taip pat siekia vėl dominuoti Baltarusijai ir Ukrainai, įtaigodama tų kraštų rinkimus, kad vėl juos įtrauktų į savo orbitą. Prez. Putin buvo labai nepatenkintas, kai 2004 m. Vakarai darė įtaką Ukrainos prezidentiniams rinkimams. Jis siekia sumažinti JAV ir Europos Sąjungos įtaką Rytų Europos kraštams. Jis taip pat nori užimti tarpininko vaidmenį su Iranu ir Hamas.

Rusijai praradus savo interesus Irake, dabar užmegzti ekonominiai ryšiai su Iranu: prez. Putin padeda Iranui statyti branduolines jėgaines ir pardavė priešlėktuvinių raketų. Karą su Čečėnija Putin varo ir toliau, čečėnus apšaukdamas aršiausiais teroristais, tuo tarpu siūlosi tarpininkauti ir vesti derybas su Hamas.

Kremlinui kylant, Rusija siekia žūtbut atgauti savo tarptautinį prestižą, kaip galinga valstybė. Užsiėmus politinėmis strategijomis, prez. Putin menkai tesirūpina savo krašto gyventojų gerove. Rusija šiuo metu yra labiausiai ligose paskendusi šalis visoje Europoje. Per pastaruosius 15 m. Rusija prarado 4,5 mln. žmonių: dabartinis gyventojų skaičius yra 144 mln. Rusai miršta nuo alkoholizmo, rūkymo iššauktų plaučių ligų, savižudybės ir didelio skaičiaus smurtinių išpuolių bei visokių avarių. Jie masiniai serga širdies ligomis, siautėja tuberkuliozės epidemija ir, kas ilgai buvo slepiama — plinta AIDS. Statistikos rodo, kad 2004 m. 290,000 asmenų buvo užsikrėtę HIV. Gydymas kainuotų 70 milijardų dolerių, bet valdžia neskuba gauti pagalbos savo piliečiams. Rusija nepriėmė tarptautinės paramos kovoti su AIDS epidemija, o verčiau finansiškai parėmė Pasaulinį sveikatos fondą, kad nepasirodytų silpna ir reikalinga pagalbos iš kitų. Valstybinio AIDS centro direktorius Vadim Pokrovskij apgailestauja, kad nors nėra rimtos priežasties, kodėl milijonai rusų turėtų mirti nuo šios ligos, tačiau tikriausiai milijonai mirs. Iki šiol prez. Putin nėra atkreipęs rimtą dėmesį į Rusijos sveikatos priežiūros sistemos reformą. Per 12 m. sveikatos ministrai vis keitėsi, o atgyvenusios sistemos modernizavimas stovi vietoje. Patys gydytojai priešinas reformoms, sakydami, kad nereikia Vakarų mėgdžioti, nes Rusijoje sveikatos priežiūra esanti pati geriausia.

Po 1991 m. pasikeitimų Rusijoje trumpai pasireiškė didelis susidomėjimas Vakarais, dabar visame krašte vyrauja nusiteikimas, jog, kas „mūsų“, tai yra geriausia.

3. Nustatykite laiką (geriausiai apie 15 minučių), per kurį vienas iš jūsų išsakys savo nepasitenkinimą ir jausmus. Kitas tuo metu klausysis be jokių pertraukinėjimų.

4. Tas, kuris klausėsi, atpasakos, kaip visa tai, ką išgirdo, supratu.

5. Pasikeiskite: dabar kitas kalba, o pirmasis atidžiai klausosi.

6. Pasmalsaukite, kaip jūsų partneris suvokia pasaulį, — partnerio suvokimas gali pasirodyti visai kitoks, nei jūs iki tol manėte.

7. Jeigu rasite sprendimą — puiku. Jeigu kol kas ne — nieko baisaus, svarbu, kad jūs pagaliau vienas kitą išgirdote.

8. Skirkite laiko, geriausia porą valandų, šioms „reikalams“ kartą per savaitę arba ne mažiau penkias minutes kiekvieną vakarą.

KAIP GYVENAMA ČIOBIŠKYJE (2)

IONAS KAZIMIERAS BURDULIS

Jau rašėme, jog papasakoti apie mūsų laikų Čiobiškyje sutiko kultūros namų direktorė Vida Blažienė. Radau ją kultūros namuose, besiruošiančią šokių ratelio repeticijai. Viską suruošusi ir palikusi šokėjus, ji mielai pasakojo apie savo bendruomenę, apie čia švenčiamas šventes, kultūrinę veiklą.

Tąsyk daug kalbėjome apie bendruomenės rūpestius su asocialiomis šeimomis, su metų metais nematantais skanesnio kšnelio jų vaikais, tačiau apie tai jau pasakojome. Tada, palikę liūdną temą, toliau kalbėjome apie kultūros namus ir apie kultūrinę veiklą.

Čiobiškio kultūros namuose įsikūrę ir dirba net trys kolektyvai – kaimo kapela, šokėjų ratelis ir moterų vokalinis ansamblis. Kultūros namų direktorė papasakojo, jog dabar moterų sekstetas ruošiasi į konkursą, kuris įvyks Žemaitijoje. Tame konkurse varžysis kolektyvai pagal įvairias – miestų, miestelių, rajonų – kategorijas. Mūsų sekstetas dainuoja jau nuo seno, yra gerai susidainavę, gražūs balsai. O kapela didelių aukštumų dar nėra pasiekusi, mes nevažinėjame, grojame daugiausia sau, savo reikmėms, sakė direktorė.

Kadangi buvo susirinkę dar ne visi šokėjai, nusprendžiau juos pakalbinti, tačiau vidutinio amžiaus moteris tam pasipriešino, pasakiusi, jog ji atvažiuo ne paskaitos klausyti, o repetuoti. Teko atsiprašyti ir šokėjų netrukdyti. Man pasiteiravus Vidos, kas yra ta moteris, ji man atsakė, jog tai yra rajono ansamblio

„Viesula“ vadovė, dirbanti Širvintų rajono kultūros centre, kuri labai daug padeda meno kolektyvams visose seniūnijose.

– Jos kolektyvas yra labai aukšto meninio lygio, – sakė direktorė. – Jis laimėjo netgi vertingą „Aukso paukštės“ prizą. Kiekvienam kultūros centro specialistui yra priskirtas meno kolektyvas kaime, kurio veikla jis nuolat rūpinasi, – kas šokių kolektyvu, kas vokaliniu ansambliu, kas folkloro ar etnografiniu ansambliu. Tokiu būdu liaudies menas, kultūra yra palaikomi ir puoselėjami visame Širvintų rajone. Dabar rušiamasi dideliu meno kolektyvų pasirodymui, kuris įvyks kovo 11 d. Širvintuose.

Paprašyta apie šventę papasakoti daugiau, direktorė sakė:

– Suvažiavus ir koncertuos geriausi kolektyvai iš viso rajono. Šios šventės scenarijų paruošime mes. Kiekvienais metais Širvintuose vyksta seniūnijų dienos. Tą dieną seniūnijų kultūros darbuotojai pateikia ataskaitą – ką jie nuveikė per metus. Ta diena mums, kultūros darbuotojams, yra didelė šventė, kurios metu galime pasirodyti ką esame nuveikę ir sulaukti žinovų įvertinimo ir žiūrovų pripažinimo. Reikia pripažinti, jog čia yra labai svarbus mūsų pagalbininkų vaidmuo. Vida sakė, jog „Viesulos“ vadovė yra labai tolerantiška, niekada nepakelia balso, niekada neįžeis, niekada neapšauks. Žmonėms su ja yra labai malonu dirbti. „Na, ir iš šalies būna malonu žiūrėti, kaip ji dirba“, sakė direktorė.

– O kokie yra jūsų kaip kultūros darbuotojų pamėgiai? – paklausiau ją.

– Man drama yra viskas, labai

mėgstu režisūrą, – atsakė Vida. – Gaila, bet neturime nei liaudies teatro, nei dramos ratelio, nes labai sunku yra surinkti žmones, miestelis yra nedidelis. Dabar Vitos Vorienės pjesės „Vaizdelis“ motyvais ruošiuosi pastatyti scenos vaizdelį. Ji dirba Biržuose, jos „Vaizdelis“ man pasirodė įdomus, ir nusprendžiau išmėginti savo jėgas šiame pastatyme. Aš mėgstu jumorą, esu pravedusi daugelį rajono švenčių, mano pastatymuose visada gyva liaudies dvasia. Kartu su rajono šokėjais esu įvairiomis progomis važiuojusi ir į kitus rajonus.

Paprašyta papasakoti apie save, Vida atsakė, jog to labai nemėgsta daryti. Man teko užduoti jai keletą bendro pobūdžio klausimų, ir ji pagaliau nusileido.

– Čiobiškio kultūros namuose dirbu jau septintus metus. Anksčiau dirbau taip pat kultūrinį darbą Panevėžio rajone. Ten dirbau taip pat septynerius metus. Kadangi esu iš čia kilusi, galiausiai nusprendžiau sugrįžti į gimtinę, pas savo mamą, kuri čia ir gyvena. Aš mėgstu savo darbą, mėgstu bendrauti su žmonėmis.

– Ir mylite juos? – pabandžiau atspėti.

– Taip, norėjau pasakyti, kad myliu juos, žmonės yra be galo geri, – atsakė Vida. – Pas mus gyvena ūkininkų Mašalų šeima. Čiobiškyje Užgavėnių šventė nėra prigijusi, žmonės jos netoleruoja. Nėra priimta Užgavėnių dieną susiburti ir viešai linksintis. Už keleto kilometrų Burliškių kaime tie ūkininkai Mašalai, kurie mums visada padeda suorganizuoti grandiozines rudens šventes, per rudens šventę surengė

trylika kiemelų. Reikėjo pamatyti, kas ten dėjos! Tokios įvairovės reikėtų paieškoti! Kiekvienas kaimas turėjo kiemelį su savo tema – kas obuolių, kas duonos, kas blynų, kas grybų, kas duonos, kas bulvių ir t.t. Buvo labai didelis kermošius, buvo pardavinėjama viskas – medus, sūris, pyragai, grūdai, įvairiausių rūšių bulvės, vaismedžiai. Pasirodė saviveikla, rajono atstovai, asiliukas, kuris vežiojo vaikus. Asiliuką mums šventei davė dvi moterys iš Strazdo kaimo.

– Žmonės labai sumanūs, išradingi, – pasakojo Vida. – Malonu, kad jie jau įpranta savimi rūpintis ir nežiūri, kaip čia ką nors iš valdžios iškaulijus.

Vida negailėjo gerų žodžių apie Čiobiškio parapijos kleboną Joną Zubrų.

– Jo darbštumu galima tik džiaugtis, – sakė ji. – Vasarą jis dažnai atlaiko šv. Mišias Čiobiškyje, sėda ant dviračio, važiuoja už penketo kilometrų į Lapelius, ten atlieka savo ganytojišką pareigą ir vėl, sėdęs ant dviračio, grįžta į Čiobiškį. Jis atėjo pas mus ir į rudens dieną, ir į seniūnijų dieną. Tai ne nepasakytum, kad tai klebonas, – nei jis pasipūtęs, nei jis vaizduojasi esą kuo nors pranašesnis už kitus, su juo be galo malonu bendrauti. Jauti, kad jis tarsi ant sparnų pas Dievą lekia. Bendraudamas su juo, jauti, kad kažkuo praturtini savo sielą, jis yra be galo dvasingas žmogus.

Palinkėjau čiobiškiečiams ir jų kultūros vadovai p. Vidai geros kloties jų gyvenime ir jų džiaugsmuose ir išsiskyriau susitaręs, kad dar pabendrausime, nes dar daug kas liko neaptarta.

NEVYKĖLIO SINDROMĄ IŠUGDO IR TĖVAI

Nemažai žmonių, analizuodami savo gyvenimo detales, dažnai konstatuoja, kad jie yra kažkokie nevykėliai: visiems viskas sekas, o štai jiems – ne.

Tačiau tokie žmonės sėkmės nesulaukia tik todėl, kad bijo savarankiškai priimti sprendimus, jie nepasitiki savo sugebėjimais, painiojasi ir pasiklysta menkose problemose, juos lydi nuolatinė baimė, abejonės.

Psichologų nuomone, tokią neigiamą savęs vertinimo našta dažnas žmogus išugdo dar vaikystėje. Ją dažniausiai užkrauna tėvai.

Užprogramuoja gimdytojai

Jei šiame nuolatinėje kalbama apie gyvenimo blogybes, nepriteklių, gresiantį skurdą, aplinkos buitį vos pradėjęs suvokti, vaikas pradeda gyventi nuolatinėje baimėje, jog kažkas bus labai blogai. Juo labiau jei jis pats nepelnytai baramas, peikiamas.

Vaiko sąmonėje nuo mažų dienų įsitvirtina suvokimas, kad jis yra nevykėlis, prisidedantis prie visų šeimos nesėkmių. Tik savęs vertinimas dažnai išlieka ir žmogui suaugus. Tas nuolatinis nerimas, nepasitikėjimas savimi įsitvirtina sąmonėje lyg programa. Vadinasi, tė-

vai patys gali vaiką užprogramuoti būti nevykėliu.

Mokslininkai teigia, jog tokie žmonės gyvenime sunkiai suvokia situacijas, neranda išeities, nes jiems trūksta logiškos orientacijos. Kiekvienoje situacijoje jie vadovaujasi sukaupta ir pasąmonėje įsitvirtinusia neigiama patirtimi, todėl beveik visuomet patiria nesėkmę. Ir veltui tokį žmogų kas nors mėgins drąsinti, skatinti – jis iš anksto įsitikinęs bloga problemos baigtimi, ribotomis savo galimybėmis. Tai juose išugdyta nuo mažens ir tas vertinimas gyvenime jo jau nepaliks.

Būsiu „bomžas“

Nors dažnam tėvui ar mamai atrodo, kad jų grasinantys žodžiai, šurkšti kritika vaikui nedaro jokio poveikio, faktai rodo, jog taip nėra. Vaikui, nors ir judriam, nepaklusniam, tėvų žodis yra svarbus. Gal jis ir vėl neklausys, tačiau tai nereiškia, kad jis neatsimena, ką tėvai jam sakė. Todėl labai verta pasverti kritikos žodžius, kurie adresuojami vaikui.

Pasirodo, jog neadekvataus auklėjimo rezultatus pajunta net patios pirmosios vaiką auklėjančios pedagogės – vaikų darželių auklėtojos.

Joms tenka girdėti, kaip maži

vaikai visiškai įsitikinę, kad dėl šeimos nesėkmių kalti tik jie. Tai skaudūs ir graudūs samprotavimai.

Paraginusi mažuosius papasakoti apie tai, kuo jie norėtų būti užaugę, auklėtoja išgirdo daug samprotavimų. Tik tylenis Rimutis sėdėjo susimąstęs. Auklėtojos primygtinai paragintas pasakyti savo svajonę, nuleidęs galvą jis liūdnai ištare: „Aš būsiu „bomžas““.

Vaikai suklego juoktis, nes jau žinojo, ką reiškia šis žodis. Tik pedagogei tai neatrodė juokinga. Paklaustas, kodėl taip mano, berniukas argumentavo: „Man taip sakė tėvelis, nes aš nieko nemoku, esu žiopelis“.

Šio vaiko tėvai gyvena vidutiniškai. Nors abu dirba, jie priklauso tai kategorijai, kurie nuolat nepatenkinti gyvenimu, iš menkniekių kuria problemas. Akivaizdu, jog tėvai tokias nuotaikas perdavė ir sūnui.

Šeimose vaikai nuolat niekinami, barami, menkinami, įžeidinėjami dėl įvairių priežasčių. Gal vaikas buvo nelauktas? Galbūt gimė ne tokios lyties, kokios buvo tikėtasi? Gal tai asociali šeima, kurioje vaikas tampa kliūtimi, kai paprašo valgyti?

Vaikai apie savo padėtį šeimoje paliudija elgesiu. Dažnai ir prastaria, o kartais vaikiškai išdėsto savo problemas.

Džiugina savarankiškumas

Pedagogai neabejoja, jog vaikas – šeimos veidrodis. Juose atsispindi tėvų sugebėjimai, tarpusavio santykiai, pažiūros į gyvenimą bei vaikus.

Vaikų darželio pedagogės tokio „veidrodžio“ atspindžius išvysta pirmosios. Vieni vaikai greitai apsi-pranta naujoje aplinkoje. Jie ima žaislus, savarankiškai žaidžia, piešia, lipdo, konstruoja. Kiti ilgai verkšlens, sunkiai išgyvena gyvenimo pokyčius. Labiausiai auklėtojos džiaugiasi, kai tokie vaikai ištaria paprastus žodžius: „Aš pats“. Jie – ženklas, kad vaikas mėgina tapti savarankiškas.

Deja, ne kiekvienas tėvas ar motina suvokia šią, atrodytą, tokių paprastų žodžių svarbą. Pedagogai kasdien pastebi, kaip skubantys tėveliai niekais paverčia vaiko pastangas savarankiškai autis batus, rengtis, sagstyti. Kartais net grubiai subara, kad šie nevykusiai grabaliojasi, trukdo jų laiką.

Jų laiką? Bet ar iš tikrųjų vaiką auginantiesiems tėvams tas laikas gali būti vien jų? O kur tas, kuris turi būti skirtas vaiko ugdymui?

„Klaipėda“

KITU ŽVILGSNIU

Vytautas V. Landsbergis (kino režisierius)

SUPUVĘ RYŽIAI

Neseniai teko matyti įdomų dokumentinį filmą apie vandenį. Vienas japonų mokslininkas atlikinėjo įvairius eksperimentus su vandeniu ir pastebėjo, kad vanduo jautriai reaguoja į informaciją, t.y. — suteikus vandeniui vieną ar kitą informaciją, pasikeičia jo struktūra. Jei, pavyzdžiui, ant butelio užrašai „Hitleris“ ir ten esantį vandenį užšaldai, tai paskui, pasižiūrėjęs pro mikroskopą, pamatai keistus, gličius kristalus, bjauriai susiraižgiusius tarsi kokius sliokus. Jeigu tą patį vandenį pavadinai „Motina Terese“ (užklijuoji tokią etiketę) ir vėl užšaldai, pamatai, kad susiformuoja taisyklingi, grakštūs, tiesiog dieviškai tobuli kristalai.

Mokslininkas tęsė eksperimentą — vandenį išvirė paprasčiausius ryžius ir padėjo juos į dvi lėkštes. Paskui tas lėkštes pastatė tokioje vietoje, pro kurią nuolat eina srautas žmonių — dviejose durų pusėse. Ir paprasė praeivių, kad, eidami pro tas duris, vienus ryžius pagirtų, o kitus iškeiktų. Taigi —ėjo žmonės pro dvi ryžių lėkštes ir apie vienus ryžius sakė: „Kokie jūs nuostabūs, gražūs ryžiai, kaip norėčiau jūsų paragauti“, o apie kitus sakė: „Fu, kokie šlykštūs ryžiai, bjaurėnių nesu matęs!“ Netoli lėkščių

įtaisytos kameros fiksavo ryžių būklę — keikiami ryžiai supuvo per pusdienį, o goriai stovėjo nesugedę kelias dienas...

Taigi, po šio eksperimento pasidarė akivaizdu, kad keikiamas daiktas, kurio sudėtyje yra daug vandens, gana greitai supūva, o giriamas atvirkščiai — ilgai laikosi geroje būklėje. Kadangi žmogaus organizme irgi esama per devyniasdešimties procentų vandens, tai natūralu, kad keikiamas žmogus žymiai greičiau susibaigia, suserga ar numiršta, o tas, kuriuo džiaugiamasi, gyvena ilgai ir laimingai. Taip pat ir valstybė, kurią sudaro ne tik upės, ežerai, debesys, bet ir piliečiai, kurių kūnuose dominuoja gerai informaciją sugeriantis vanduo...

Nūnai, kai politikai ir žurnalistai vis dažniau ima kalbėti apie masinės emigracijos ir depresijos Lietuvoje priežastis, apie savizudybių prevenciją, nejučiom pagalvoji, kad visiems jiems būtų labai sveika išvysti tąjį dokumentinį filmuką apie vandenį. Gal tada pasidarytų aišku, kad:

1. Jei šešiolika atkurtos nepriklausomybės metų dominuojanti mūsų žiniasklaida buvo ir tebėra nihilistinė savo valstybės atžvilgiu, jeigu pagrindiniuose dienraščiuose

dažniausiai būdavo akcentuojamos vien tik krašto negerovės, tik tyčiojamosi iš politikos ir suvedinėjamos verslo sąskaitos, tai natūralu, kad Lietuvos organizmas ėmė pūti, kaip tie ryžiai.

2. Jei šešiolika nepriklausomybės metų mūsų politikai politinį kapitalą dažnai kūrėsi ir tebesikuria, niekindami ar beatodairiškai kritikuodami visus kitus politikus, tai natūralu, kad mūsų sausio 13-ąją apgintasis Seimas tolydžio vis labiau atrodo „su kvapeliu“... O kokie politikai, tokia ir valstybė — kaip danguje, taip ir žemėje. Kaip Seime, taip ir TV — dominuoja primityvokos, vulgarios ir beprasmės TV laidos, (išskyrus kelis baltavarinius — pvz., nepykstantį L. Donskį ar Gustavą su savo enciklopedija). Ta epidemija greit plinta ir nūnai tokia lėkšta, agresyvi valinskiška kultūra ima dominuoti įvairiose meninio-visuomeninio-kultūrinio gyvenimo sferose...

3. Tą patį iš dalies būtų galima pasakyti ir apie „pilietinę“ Lietuvos visuomenę, anonimiškai besiplūstantį internetinių portalų komentaruose ir nesuvokiančią, kad tai irgi yra Lietuvos savizudybė, savęs sargdinimas ir naikinimas. Aišku, šešiolika nepriklausomybės metų tiesioginę įtaką jiems darė „nepriklausoma“ žiniasklaida ir politikai, pavertę Lietuvos viešojo gyvenimo erdvę keikimūsi, gąsdinimų ir sąskaitų suvedinėjimo erdve... O taip norėtųsi, kad kada nors koks nors A. Kubilius, A. Brazauskas ar R. Valatka pasakytų Lietuvos žmonėms ką nors gero, pavyzdžiui — aš jus

myliu...

Kokios išvados? Ką padarysi, kad Lietuva neišsivaikščiotu, kaip nūnai madinga sakyti? Arba — kad nesupūtume? Visų pirma, reiktų aktyviai pageidauti geresnės, garbingesnės, pozityvesnės žiniasklaidos — mielieji, gerieji Vitai Tomkau ir Gedvydai Vainauskai, neniekinikit, nenaikinkit šito krašto. Tautos dvasinis genocidas jau beveik atliktas, pradėkime dirbti kiton pusėn!

To paties reiktų pageidauti ir iš politikų, verslininkų — kad pasijustų kaip sodininkai, kurie nori užauginti gražų sodą, išravėti piktžoles ir mirdami pasidžiaugti dideliu gražiu derliumi bei sutvarkytu sodu, liekančiu mūsų vaikams... (Visa tai, be abejo, skamba naiviai ir sentimentalai, daug populiariau būtų ironiškai suniekinti visa, kas vyksta, piktadžiugiškai įvardinti kaltuosius, valatkiškai išsikeikti su sarkazmu ir galvoti, kad nuo to situacija Lietuvoje pagerės...)

Ar pagerėjo Lietuvos moralė ir žmonių sąmoningumas nuo nuolatinių pagiežingos kritikos? Ne... Tik į valdžią susirinko itin grubaus mentaliteto politikai, nebejautrūs jokiai kritikai, o visi jautresni ir sąžiningesni žmonės skuba kuo greičiau iš Lietuvos emigruoti į mažiau save niekinančius ir nuodijančius kraštus. Taigi — net verslo požiūriu — tokia strategija V. Tomkui ir G. Vainauskui yra nenaudinga, nes išvyksta potencialūs „Lietuvos ryto“ bei „Respublikos“ skaitytojai ir prenumeratoriai. Reiks tada ir G. Vainauskui alaus bravorėlį pirkti.

APIE OŽKŲ KALVAS

IONAS ŠARKA

Nr. 4

Kaip ten bebūtų, visa ši akcija buvo iš anksto suplanuota, iš anksto paruošta. Yra įrodymų, kad šiuose genocido veiksmuose NKVD labai artimai bendradarbiavo su GESTAPO pasikeisdami informacija dėl padaryto progreso bei net išleisdami vieni kitų inspektorių grupes, įskaitant ir pasikeitimą ekspertize apie naikavimo metodus. Tik, kaip vėliau matysime, jie ne visur sutiko detalėse. Pavyzdžiui, NKVD nuo savo aukų nenuvilkdavo drabužių, o vokiečių budeliai jas išrengdavo nuogai, net nepalikdami vestuvinių žiedų bei auksinių dantų protezų. Tačiau grįžkime prie Kozelsk.

Kozelsk vienuolyne patalpinti lenkų karininkai, kurių ten į triaukštes lovas buvo prigrūsta per keturis tūkstančius, nedelsiant turėjo pradėti intensyvią perauklėjimą. Nuo ankstyvo ryto jie turėjo klausyti agitatorių kalbų apie komunizmo gėrybes, apie laimingą ir šviesų gyvenimą, Marksą, Engelsą, Leniną bei neklystantį tėvą ir mokytoją Staliną. Kalinių ausis nuolat bombardavo propaganda per garsiakalbius sukabinėtus po visą stovyklą, propagandiniai filmai, kuriuos jie per prievartą buvo varomi žiūrėti ir pavieniai pasikalbėjimai, kurie palaipsniui privesdavo prie kalinio „apsnukiavimo“ ir dar žiauresnių fizinių kančinimų. Labai mažai kas išvengė tokių traktavimų ir beveik visi kas tik pakliuvo į Kozelsk buvo rasti kaltais — liaudies priešais, neatsizvelgiant į jų amžių, profesiją, socialinį statusą ar politinius įsitikinimus. Tardymai buvo vykdomi dažniausiai nakties metu, kad kuo daugiau nuvargintų ir demoralizuotų kalinius, tuo siekiant greitesnio prisipažinimo, esant kaltais visu tuo kuo jie buvo kaltinami. Vien tik faktas, kad lankei ir baigai karo mokyklą, prisieki tarnauti savo tėvynei Lenkijai automatiškai esi sovietų priešas nesvarbu, ar pakėlei ginklą prieš Raudonąją armiją, ar ne.

Generolas, vadovavęs Gardino garisonui, įsakė savo kariams nestoti į beviltišką kovą prieš rauduosius, nes vokiečių tankai artėjo iš pietų; manydamas, kad rusai bus švelnesni jo vyrams. Pasidavus jo kariams, jis buvo tučtuojau sušaudytas be karo lauko teismo — kartu su jo štabo karininkais. Tik vien dėl to, kad jis prieš 19 metų dalyvavo kovose prieš bolševikus.

Iš tiesų NKVD tardytojų tikslas nebuvo pripažinti kalinius kaltais. Jie jau iš anksto buvo nuteisti „in absentia“ NKVD karininkų „troikos“

laikė „teismo“ procedūrą. Pagal sovietų baudžiamojo kodekso paragrafą 58, klasių (liaudies) priešai ir kontrarevoliucionieriai yra baudžiami mirties bausme. O tardymai buvo tik priemonė išgauti informacijos apie gimines, draugus ar organizacijų narius, kurioms jis priklausė.

Tardomų kalinių bylos buvo pilnos parodymų iš jų giminių, draugų ir bendradarbių dar gyvenančių laisvėje ar uždarytų daugybėje koncentracijos stovyklų. NKVD nepalikdavo nei vieno neapversto akmens. Visi kalinių laiškai, kurių jie galėdavo išsiųsti ne daugiau kaip vieną į mėnesį, būdavo kruopščiai cenzūruojami arba sunaikinami, jei juose buvo randama informacijos daugiau negu buvo leidžiama pagal nustatytas normas. Siuntėjo adresas buvo ne jo tiesioginė vietovė, bet per centrinę pašto įstaigą Maskvoje, pagal NKVD nustatytą kodą; lygiai taip, kaip kariai JAV kariuomenėje turi „P.O. Box“ numerius korespondencijai. Nuo 1940 m. kovo mėn. pradžios visa korespondencija iš Kozelsk, Starobielsk ir Ostashkov lenkų karių — belaisvių stovyklų staiga sustojo. Laiškai iš giminių belaisviams buvo grąžinami siuntėjams arba tiesiog sunaikinami prieš pasiekiant adresatus, kurie daugeliu atvejų jau buvo dingę nuo žemės paviršiaus.

Iš mano perskaitytų knygų apie Katyno žudynes naudingiausia, mano nuomone, yra Vladimir Abarinov „Katyno žudikai“. Ji buvo išleista po sovietų imperijos sugriuvimo — po to, kai Sovietų Sąjunga prisipažino kaltę dėl lenkų karininkų nužudymo. Knygos autorius yra įžymus Rusijos žurnalistas tuo laiku dirbęs savaitiniam „Literaturnaja gazeta“, kuriame tilpo daug straipsnių apie barbarišką NKVD veiksmus Stalino viešpatavimo metais. Šioje knygoje yra ir gana išsamūs patikimais šaltiniais paremti Iwo Cyprian Pogonowski paruošta chronologija apie Katyno žudynes.

Tad ja pasiremdamas, bandysiu su skaitytoju pasidalinti savo žiniomis apie didžiausią ir žiauriausią nusikaltimą II pasaulinio karo metu, dėl karo belaisvių traktavimo.

Kaip Sov. Sąjungos archyvai parodo, vyriausias NKVD galva, Lavrenti Beria, su jo pavaduotojo Vsevolod Merkulov pagalba, pradėjo pasirengimus lenkų karo belaisvių sunaikinimui jau 1939 m. spalio pradžioje. Remiantis Centro komiteto autoritetu, kuriam vadovavo Stalinas, Beria išleido įsakymą 4441/b, kuris nurodė gaires, kaip bus elgiama su lenkais karo belaisviais.

Sumuštiniai kelionei namo

Panaikinti belaisvių stovyklas Kozelsk, Ostashkov ir Starobielsk NKVD įsakymas buvo išleistas 1940 m. vasario 12 d. Stovyklų likvidacija vyko ta prasme, kad didžiuma jų tuometinių gyventojų buvo pasmerkti mirčiai — pistoleto — šūviu į pakaušį. Žinoma, šis įsakymas buvo laikomas aukščiausio laipsnio paslaptyste. Tik Stalinas, Beria ir dar pora NKVD štabo karininkų žinojo apie įvyksiančias žudynes. Yra įrodymų, kad ir vokiečių Gestapo, su SS-Reichsfuerer Heinrich Himmler priekyje, gerai žinojo apie lenkų karininkijos bei inteligentijos naikinimus, nes abi pusės, pagal 1939 m. rugsėjo 28 d. susitarimą, buvo iš anksto numatę tokius veiksmus. Tik vokiečiai nežinojo tikslų masinių kapų vietovių.

NKVD vadovybė iš anksto tarp belaisvių paskelbė gandus, kad jie bus paleisti ir galės vykti namo. Kovo pradžioje kiekvieną dieną, pagal iš anksto paruoštus vardinius sąrašus, netoli 200 karininkų buvo išvedami už stovyklos vartų, prieš tai jiems padalinus po kelis sumuštinis su skania dešra, sūriu bei kitokiais priedais. Jie džiaugėsi tais sumuštiniais, džiaugėsi palikdami tas baisias stovyklas, džiaugėsi pavasarėjančia gamta. Net juos išlydintys sargybiniai džiaugėsi kartu su belaisviais, jiems linkėdami viso geriausio „namie“. O likusieji stovykloje irgi džiaugėsi, kad gal netrukus ir jiems ateis eilė išvykti „namo“ ir pavydėdavo išvykstantiems, negalėdami sulaukti dienos, kada ir jie gaus tokių skanių sumuštinų. Net keista, kad stovyklai palaipsniui tuštėjant, likusieji mažai teįtarė, kad išduodamas davinsys buvo maištas paskutinei vakarienei... **Bus daugiau.**

Pavasari spartino „Mados infekcija“

Sonatos Bylaitės ir Vitalio Čepkausko kolekcija. Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, kovo 27 d. (ELTA) — Sostinės Šiuolaikinio meno centre įvyko šeštą kartą rengiamas madų festivalis „Mados infekcija“.

Tris vakarus žiūrovai buvo kviečiami pamatyti dvylika Lietuvos dizainerių sukurtų kolekcijų, taip pat žinomų ir debiutuojančių Prancūzijos, Italijos, Didžiosios Britanijos drabužių kūrėjų darbų.

Pasak festivalio autorės dizainerės Sandros Straukaitės, šįmet festivalio idėja išlieka nepakitusi: pristatyti įdomias autorines kolekcijas, neribojant dizainerių sezoniškumu, temomis ar kryptimis, žiūrovams pateikiant labai didelį spektrą mados kūrėjų darbų.

Nors festivalyje vyraavo šiltojo

metų laikotarpio kolekcijos moterims, drabužiai iš lino ir šilko, tačiau būta ir ateinančio rudens bei žiemos kolekcijos vyrams, drabužių iš vilnos ir spalvingo veltinio.

Lietuviškos mados „virusą“ savo naujomis kolekcijomis pateikė dizainerės Sandra Straukaitė, Jolanta Rimkutė ir Ieva Ševiakovaitė, penktą kartą savo bendrą darbą pristatantis kūrėjų duetas Sonata Bylaitė ir Vitalis Čepkauskas, Gabrielė Januškevičiūtė, Giedrius Šarkauskas, Jurgita Januškevičiūtė-Žiugždienė, Kristina Kruopienytė, Ramunė Strazdaite ir dailės tekstilininkių grupė „Baltos kandys“, taip pat keturi jauni dizaineriai, debiutuojančys „Mados infekcijoje“.

Rezistencijos kovų dalyvio kulka pakirto dar vieną šiaulietį

Vilnius, kovo 27 d. (BNS) — Dėl šūvių į vagį net trijų teismų duris varstęs 85 metų šiaulietis Povilas Šmočiukas-Petrauskas praėjusį savaitgalį vėl griebėsi ginklo.

Pasak dienraščio „Lietuvos rytas“, rezistencijos kovų dalyvis, Nepriklausomoje Lietuvoje šaulių sąjungai priklausęs, už parlamento gynybą Sausio 13-osios medaliu apdovanotas pensininkas savigynai įsigy tu pistoletu ČZ šeštadienį Šiauliuose peršovė 18 metų Artūrą Gedvilą.

Į turgų susiruošęs P. Šmočiukas-Petrauskas stotelėje laukė autobuso. Pensininkas buvo pasiėmęs 400 litų ir savigynai įsigytą pistoletą.

„Kai atėjau, autobuso stotelėje buvo daug žmonių. Autobuso teko palaukti ilgokai. Man besišnekučiuojant su moterimi, kuri taip pat laukė autobuso, pro šalį praėjo du

jaunuoliai. Aš atsisukęs juos nužvelgiau. Vienam vaikui tai nepatiko. Jis riktelėjo: „Seni, ko spoksai?“ — incidento pradžia prisiminė senolis.

Išvydęs artėjančią agresyviai nusiteikusių jaunuolių P. Šmočiukas-Petrauskas ėmė trauktis ataturstas ir išsitraukė pistoletą. Vaikinas, pamatęs jį nukreiptą ginklą, nepabūgo ir toliau ejo prie pensininko.

„Aš traukiausi gal kokį 20 metrų. Kai mano perspėjimų nepaisantis agresyviai nusiteikęs jaunuolis prisiartinio per ištiestos rankos atstumą, supratau, kad nebeturiu kitos išeities — arba reikia šauti, arba užpuolikas su manimi susidors“, — sakė pensininkas. Pensininkas šovė į vaikina — šis suknubo. Tada senolis nuskubėjo į netoliese esančius namus ir iškviėtį policiją bei greitąją pagalbą.

Sportas

* Savaitgalį Vilniuje pasibaičiusiose Lietuvos teniso žiemos pirmenybėse vienetų varžybose čempionais tapo vilniečiai Rolandas Muraška ir Irina Cybina. R. Muraška finale 6:2, 6:4 nugalėjo savo septyniolikmetį auklėtinį Mindaugą Čelėdiną, o I. Cybina finaliniame susitikime 6:2, 6:1 sutriuškino palangiškę Modestą Pilibytę. Bronzos medaliai įteikti sostinės atstovams Rokui Zdanevičiui ir Anai Gotovskytei.

* Savaitgalį Estijoje vykusia-me septynių komandų tarptautiniame futbolo turnyre iš trijų Lietuvos komandų geriausiai sekėsi Šiaulių „Gintrai-Universitetui“. Lietuvos čempionės „Gintros-Universiteto“ futbolininkės vienintelės tur-

nyre nepatyrė pralaimėjimo kartėlio, tačiau iškovojo tik vieną pergalę — 1:0 prieš Vilniaus „Vėtrės“ komandą, o kitus susitikimus baigė lygiosiomis ir iš viso surinko 8 taškus. Turnyro nugalėtoja tapo vienvaldė Suomijos čempionė „Kuusysi“ komanda.

* Penktą pergalę iš eilės NBA iškovojo Cleveland „Cavaliers“ komanda su Žydrūnu Ilgausku, sekmadienį reguliariojo sezono rungtynėse svečiuose po pratęsimo 104:102 nugalėjusi Houston „Rockets“. Lietuvis nugalėtojams pelnė 21 tašką, po krepšiais atkovojo 8 kamuolius, blokavo 2 varžovų metimus, 3 kartus suklydo bei surinko 5 pražangas.

Baltarusija apkaltino Lietuvą organizavus riaušes

Atkelta iš 1 psl.

Tai grubišias tarptautinių normų pažeidimas ir atviras kišimasis į Baltarusijos vidaus reikalus, — tokie žodžiai skambėjo Baltarusijos televizijos eteryje.

Tuo tarpu Lietuvos užsienio reikalų ministras teigia, kad viskas, kuo Lietuva prisidėjo šioje situacijoje — tai šalies pastangos formuoti pilietinę visuomenę Baltarusijoje.

„Lietuva organizavo rimtą pagalbą formuojant pilietinę visuomenę Baltarusijoje: ir konferencijos, ir seminarai, taip pat ir bendri susitikimai su opozicija, dalyvaujant J. Solana, JAV atstovams, nuoseklus darbas atidarant universitetą, gaunant jam finansavimą. Visa tai prisideda prie pilietinės visuomenės kūrimo, prie žmonių sąmonėjimo“, — sakė A. Valionis.

Anot jo, Lietuva laikosi bendros ES politikos Baltarusijos atžvilgiu.

„Mes prisijungėme prie Ursula

Plassnik, šiuo metu ES pirmininkaujančios Austrijos užsienio reikalų ministrės, pareiškimo ES vardu. Mūsų politika yra ir ES politika, — kad pirmiausiai kaliniai turi būti paleisti, o ypač kandidatas į prezidentus Aleksandr Kozulin. Tikimės ir toliau dirbti ta kryptimi, kad būtų demokratinės permainingos Baltarusijoje“, — sakė jis.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija pirmadienį išplatino pareiškimą, kuriame pasmerkė taikių opozicijos demonstrantų sulaikymus Minske. Baltarusijos opozicija praėjusią savaitę surengė precedento neturinčią protesto akciją centrinėje Minsko aikštėje, bandydama užprotestuoti oficialius kovo 19 dienos prezidento rinkimų rezultatus, kuriais remiantis Aleksandr Lukašenko gavo 83 proc. balsų, o jo pagrindinis varžovas, jungtinės opozicijos kandidatas A. Milinkevič, užsitikrino vos 6 proc. rinkėjų paramą.

D. Budrevičienė kreipėsi į teismą

Atkelta iš 1 psl.

D. Budrevičienė pareiškė nenuleisianti rankų ir kovosianti iki galo.

„Žadu kreiptis į teismą dėl neteisėto mano atleidimo iš darbo. Ir galiu pakartoti, ką jau esu sakiusi anksčiau, kad tikrai rankų nenuleisiu ir eisiu iki galo. Pasinaudodsiu taip pat ir teikiomomis galimybėmis visu, kurie man padės apginti savo teises“, — sakė D. Budrevičienė.

Buvusi Krekenavos agrofirmos darbuotoja jau kreipėsi ir į generalinę prokuratūrą dėl D. Budrevičienės teigimu, jai daryto psichologinio spaudimo, priverčiant pasirašyti raštą dėl atleidimo iš darbo.

Beje, Krekenavos agrofirmos direktoriaus Lino Griško įsakyme dėl D. Budrevičienės atleidimo nurodoma, jog darbuotoja „be bylų tiriančio pareigūno leidimo atskleidė ikiteisminio tyrimo duomenis, tuo skleidama prasimanymus apie bendrovėje neva vykdomą nelegalų darbo užmokesčio mokėjimą“.

Iš tiesų D. Budrevičienė apie nelegalų atlyginimų mokėjimą vokiečiuose viešai prabilo pirmoji, ir tik po jos pasisakymų prokuratūra pradėjo ikiteisminį tyrimą.

„Šis įsakymas dėl D. Budrevičienės atleidimo yra kartu ir išpėjimas kitiems darbuotojams, kad jie nebandytų ginti savo teisių, kad nebandytų bendrauti bei remtis pilietinėmis organizacijomis, nes tai, pagal šį įsakymą, neva jau yra neteisėta veikla. Mūsų manymu, čia bandoma išgąsdinti žmones, kad jie neatskleistų neteisėtų veiksmų kieno nors — bet kieno, bet kada“, — sakė Žmogaus teisių stebėjimo instituto

valdybos pirmininkas advokatas Kęstutis Čilinskas.

K. Čilinsko teigimu, Krekenavos agrofirmos direktoriaus įsakymas dėl D. Budrevičienės atleidimo yra neteisėtas ir nepagrįstas jokiais įstatymais.

K. Čilinsko vertinimu, tai greičiau esąs bandymas sutrukdyti objektyviam šiuo metu prokuratūros atliekamam tyrimui dėl galimos apgaulingos buhalterinės apskaitos tvarkymo Krekenavos agrofirmoje.

Pasak advokato Nerijaus Kasiliausko, akivaizdu, kad D. Budrevičienė buvo atleista būtent už tą žinią, kurią paskelbė viešai — už atvirą kalbėjimą apie darbovietėje vokiečiuose mokamus atlyginimus.

Žmogaus teisių gynėjų teigimu, jei nepavyktų apsiginti ir laimėti bylą Lietuvos teismuose, D. Budrevičienė šiuo atveju turi visas galimybes laimėti Žmogaus teisių teisme Strasbourg.

Į D. Budrevičienės gynėjų gretas stojusios Lietuvos ikiteisminio tyrimo įstaigų profesinės sąjungos vadovas Tomas Vaitkus taip pat teigė, jog D. Budrevičienės atleidimas iš darbo — akivaizdus darbdavio susidorojimas su darbuotoju, išdrįsusiui prabilti apie negeroves darbovietėje.

Pasak „Transparency International“ Lietuvos skyriaus direktoriaus Rychio Juozapavičiaus, D. Budrevičienės atvejis tik patvirtina ir įrodo, jog būtina priimti pareiškėjų apsaugos įstatymą, numatantį, jog tokie pareiškėjai, prabylantys apie negeroves ar galimas korupcijos apraiškas, turi būti išlaipinami.

Nacių talkininkas kalėjimo išvengė

Atkelta iš 1 psl.

nacių persekiotojas Efraim Zuroff iš Simon Wiesenthal centro Izraelyje, pareiškęs, jog tai „aiškiai parodo, kad Lietuva yra saugiausias prieglobstis vietiniams nacių karo nusikaltėliams ir yra pasityčiojimas iš pastangų patraukti nacių karo nusikaltėlius atsakomybėn“.

A. M. Dailidei Generalinė prokuratūra siūlė paskirti realią 5 metų laisvės atėmimo bausmę.

Prokuroras prašė A. M. Dailidei minimalios bausmės — Baudžiamasis kodeksas už tarptautinės teisės draudžiamą elgesį su žmonėmis nu-

mato laisvės atėmimą nuo 5 iki 20 metų arba iki gyvos galvos.

Minimalios bausmės prašyta atsižvelgus į tai, kad kaltinamasis serga daugybe ligų ir yra senyvo amžiaus.

Klausyti teismo nuosprendžio ir palaikyti A. M. Dailidės į Vilniaus apygardos teismą buvo atvykę radikalai Mindaugas Murza ir Visvaldas Mažonas, dar keletas asmenų. Teismo salėje jie laikė plakatus su užrašais „Įrodymų nėra — Dailidė teisiamas“, „Pirma genocidas, po to holokaustas“, „Genocidas — 200 mln., holokaustas — 6 mln.“

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

Ukrainos parlamento rinkimuose laimi prorusiška Regionų partija

Kijevas, kovo 26 d. (AFP, „Reuters“/BNS) — Ukrainos prorusiška Regionų partija sekmadienį įvykusiuose Aukščiausiosios Rados rinkimuose laimėjo 33,3 proc. balsų — 10 proc. daugiau negu jos pagrindinė „oranžinės revoliucijos“ varžovė, rodo rinkėjų apklausos, paskelbtos netrukus po balsavimo pabaigos, duomenys.

Apklausos, kurią atliko trys Ukrainos tyrimų institutai, apklausę 20,000 rinkėjų, duomenimis, buvusios prezidento Viktor Juščenko bendražygės Julija Tymošenko susivienijimas gavo 22,7 proc. balsų, o pro-prezidentinė partija „Mūsų Ukraina“ užėmė trečią vietą, surinkusi 13,5 proc. balsų.

3 proc. barjerą dar įveikė prezidentą remianti Socialistų partija, užsitikrinsi 5,4 proc. balsų, komunistai su 3,5 proc. balsų ir kraštutinės kairiosios Natalija Vytrenko susivienijimas „Liaudies opozicija“ su 3,4 proc. balsų.

Kitos apklausos, kurią atliko Ukrainos sociologijos tarnyba, duomenimis, opozicinė Regionų partija, kuriai vadovauja Viktor Janukovič, laimėjo 27,5 proc. balsų, o buvusios vienos „oranžinės revoliucijos“ vadovių Julija Tymošenko susivienijimas — 21,6 procento.

Šios apklausos duomenimis, „Mūsų Ukraina“ liko trečioje vietoje su 15,6 proc. balsų.

Ukrainos prezidentas Viktor Juščenko mano, kad netikslinga pradėti derybas dėl vyriausybės koalicijos sudarymo, kol nėra oficialių balsavimo rezultatų, kurie turi būti paskelbti per 15 dienų po rinkimų, pranešė prezidento sekretoriato vadovo pavaduotojas Ivan Vasiunyk.

„Logiška pradėti derybas dėl

koalicijos, kai bus oficialiai paskelbti rinkimų rezultatai — tai prezidento pozicija“, — sakė I. Vasiunyk spaudos konferencijoje.

Anksčiau J. Tymošenko susivienijimo, užimančio antrąją vietą Ukrainos parlamento rinkimuose, atstovai sakė, kad tikisi pasirašyti sutarimą su pro-prezidentiniu susivienijimu „Mūsų Ukraina“ ir Socialistų partija dėl vadinamosios „oranžinės koalicijos“ sudarymo pirmadienį iki dienos pabaigos, pasibaigus „Mūsų Ukraina“ politinės tarybos posėdžiui.

J. Tymošenko, per savo rinkimų kampaniją daugiausia kritikavusios prezidento aplinką, susivienijimas, suskaičiavus maždaug 20 proc. balsų, lenkia pro-prezidentinę „Mūsų Ukraina“ 6 procentais.

Pirmąją vietą, pagal rinkimų rezultatus užima opozicinė Viktor Janukovič Regionų partija.

Prezidento V. Juščenko manymu, per parlamento rinkimus šalis patvirtino demokratinės šalies statusą.

„Prezidento nuomone, vienintelis šių rinkimų nugalėtojas — ukrainiečių liaudis, nes kiekvienas galėjo laisvai, be spaudimo, rinktis, už kurią politinę jėgą balsuoti. Ukrainos prezidentas taip pat mano, kad vienintelis rinkimų proceso dalyvis, kurio dalyvavimą rinkimuose galima įvertinti 'labai gerai', — tai irgi ukrainiečių liaudis“, — pareiškė I. Vasiunyk.

Pasak jo, prezidentas dėkingas Ukrainos piliečiams už tai, kad nors organizaciniu požiūriu rinkimai buvo labai sudėtingi, ir tai tapo „tikru išbandymu visiems rinkimų kampanijos dalyviams“, šalies piliečiai elgėsi garbingai.

Lenkija uždarė konsulatą Gardine

Varšuva, kovo 27 d. (BNS). Lenkija pirmadienį iki atskiro nurodymo uždarė savo konsulatą Baltarusijos Gardino mieste, pranešė Lenkijos Užsienio reikalų ministerijos (URM) atstovas Pawel Dobrowolski.

Konsulatas Gardine uždarytas todėl, jog vienoje Lenkijos ir Baltarusijos pasienio perėjoje sekmadienio vakare sulaikytas iš namų į Gardiną vykęs konsulas Janusz Dabrowski. Baltarusių pasieniečiai jo nenori įleisti į Baltarusiją, nei išleisti atgal į Lenkiją.

Agentūrai „Reuters“ J. Dabrowski telefonu sakė, jog Baltarusijos muitininkai jį sulaikė, nes jis neleido apžiūrėti savo automobilio.

„Muitininkai norėjo apieškoti mano mašiną pareiškė, jog joje gali būti spaudinių ir pavojingų medžiagų, uždraustų įvežti į Baltarusiją. Aš atsisakiau, nes, remiantis tarptautinėmis taisyklėmis, turiu diplomatinę imunitetą ir mano mašina negali būti krečiama. Ir štai aš jau daug valandų stoviu Baltarusijos pasienyje, ir manęs neleidžia į Baltarusiją“, — sakė J. Dabrowski.

Lenkija prisijungė prie Europos Sąjungos pareiškimo dėl sankcijų

Baltarusijai, nepripažinusi kovo 19 dieną vykusio prezidento rinkimų, kai šalies milicija nušlavė keturias paras centrinėje Minsko aikštėje stovėjusią opozicijos palapinių stovyklą ir kovo 25 dieną išvaikė opozicijos protesto akciją.

Minskas savo ruožtu kaltina Lenkiją ir Europos Sąjungą kišimusi į vidaus reikalus, Baltarusijos opozicijos rėmimu ir bandymu destabilizuoti padėtį šalyje.

Tuo tarpu Minske Baltarusijos teismas 15 parų arešto nuteisė buvusį Lenkijos ambasadorių Baltarusijoje Mariusz Maszkewicz, kuris buvo sulaikytas ketvirtadienio naktį Minske išvaikant Spalio aikštėje buvėjusius opozicijos demonstrantus.

Kartu su juo sulaikyta dienraščio „Gazeta Wyborcza“ korespondentė Weronika Samolinska gavo 10 parų arešto.

Lenkijos premjeras Kazimierz Marcinkiewicz buvusio ambasadoriaus sulaikymą, pasak naujienų agentūros PAP, pavadino skandalu.

Jis taip pat pareiškė, jog Lenkija būtinai imsis sankcijų Baltarusijos atžvilgiu, nes „autokratinis režimas peržengė visas padorumo ribas“.

EUROPA

PRAHA

Čekijoje vienos nugašusios gulbės organizme pirmą kartą buvo aptiktas paukščių gripo atmainos H5N1 virusas, pirmadienį pranešė valstybės pareigūnai, pridūrę, kad tai gali būti pavojingoji H5N1 forma. Infekuota gulbė buvo rasta kovo 20 dieną Hlubok mieste prie Vltava, esančiame šalies pietuose maždaug 150 km į pietus nuo sostinės Prahos. Toliau tyrimai bus atliekami Čekijoje. Gulbės mėginiai taip pat bus nusiųsti į Europos Sąjungos laboratoriją Didžiojoje Britanijoje.

MINSKAS

Buvęs Lenkijos ambasadorius Baltarusijoje Mariusz Maszkewicz šioje šalyje buvo nuteistas 15-ai parų administracinio arešto. Minsko Lenino rajono teismas pripažino 1998-2002 metais Baltarusijoje dirbusį diplomata kaltu dalyvavus nesankcionuotoje politinėje akcijoje. M. Maszkewicz buvo sulaikytas praėjusio ketvirtadienio naktį, kai milicija išardė palapinių stovyklą, pastatyta be valdžios leidimo Minsko Spalio aikštėje. Pasibaigus teismui M. Maszkewicz pareiškė žurnalistams: „Aš didžiuojuosi, kad buvau ten“. Šiuo metu Minsko teismuose tebevyksta kitų nesankcionuotų akcijų Baltarusijos sostinėje dalyvių administraciniai teismai.

STOKHOLMAS

Šiuo metu Jungtinių Tautų (JT) Generalinės Asamblėjos pirmininko pareigas einantis Jan Eliasson pirmadienį paskirtas Švedijos užsienio reikalų ministru ir šiame poste pakeis Laila Freivalds. J. Eliasson galėtų nulemti įtaigesnį šios Šiaurės Europos valstybės balsą pasaulio politikoje nei L. Freivalds, kuri praėjusią savaitę atsistatydino kilus ginčams dėl žodžio laisvės. Tai buvo jau antras kartas, kai ji turėjo atsistatydinti. J. Eliasson kitą mėnesį dirbs JT, o užsienio reikalų ministro pareigas perims balandžio 24 dieną.

RUSIJA

MASKVA

Maskvos miesto teismas nuteisė Rusijos sostinės sinagogos parapijiečius užpuolusį Aleksandr Kopcev 13 metų laisvės atėmimo griežtojo režimo kolonijoje. Jis pripažintas kaltu mėginęs nužudyti tarpreliginės nesantaikos motyvais. Be to, teismo sprendimu, 21-erių metų maskvietis A. Kopcev bus priverstinai gydomas psichiatro bausmės atlikimo vietoje. Priimdamas nuosprendį A. Kopcev teismas atsižvelgė į švelninančias aplinkybes — abiejų akių ligą, teigiamas charakteristikas iš gyvenamosios vietos, taip pat tai, kad jis padarė nusikaltimą pirmą kartą. A. Kopcev užpuolė Maskvos sinagogos parapijiečius šių metų sausio 11 dieną ir peiliu sužeidė 9 žmones.

AZIJA

KABULAS

Prokuroras, atsakingas už bylą prieš afganistanietį, kuriam už atsivertimą į krikščionybę gresia mirties bausmė, pirmadienį pranešė, kad jos baigtis priklausys nuo psichiatrinės ekspertizės rezultatų. Pirmininkaujantis teisėjas sekmadienį nurodė, kad byloje, iškeltoje 40 metų konvertitui Abdul Rahman, yra klaidų, todėl ji buvo grąžinta prokurorams. Analitikai tvirtina, kad paskelbus išvadą, jog teisiamasis yra nestabilios psichinės būklės, byla gali būti nutraukta. Abdul Rahman, kuris šį mėnesį buvo sulaikytas už tai, kad išsižadėjo islamo ir atsivertė į krikščionybę, neigia, kad yra psichiškai nestabilus.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Bendroje amerikiečių ir irakiečių bazėje Mosul mieste pirmadienį susisprogdinus mirtininkui, žuvo mažiausiai 40 žmonių ir dar 20 buvo sužeista, pranešė Vidaus reikalų ministerijos pareigūnas. Pasak jo, išpuolio taikinyje buvo Irako armijos naujokai. Naujausiais duomenimis, Jungtinių Valstijų piliečių tarp sužeistųjų ar žuvusiųjų šios atakos metu nėra.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight Auto Export Small Packages	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis. Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis. Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis. Krovinių pervežimas visoje Amerikoje. Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.	Air Freight Trucking
--	--	--

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Mūsų daržai ir barzeliai

Paruošia Žalianykštis

BET KAIP GENĖTI?

Klausimas. Keletą kartų savo skiltyse minėjote, kad reikia anksti pavasarį medžius ir krūmus apgenėti — išretinti, suteikti jiems patrauklesnę formą. Bet kaip tai atlikti? Neturime pinigų samdyti specialistų, bet mūsų kieme auga keletas jaunų medžių, kurie taip netvarkingai išsikerioję, išsiplėtoję, be to, šakos raižo namo sieną, o kai užsina didesnė audra, visada šakas aplaužo — bijome, kad ant mašinos neužverstų. Duokite keletą konkrečių patarimų, jeigu tai įmanoma. Kokius įrankius naudoti, kurias šakas nupjauti ar nukirpti, kurias palikti?

Atsakymas. Nelengva į šiuos klausimus atsakyti, nemačius medelių (beje, ar jie dekoratyviniai, ar vaismedžiai, o gal spygliuočiai?). Tegaliu kalbėti apskritai apie medžių genėjimą, nes dabar pats geriausias laikas tai padaryti, kol dar pumpurai nepažaliavo.

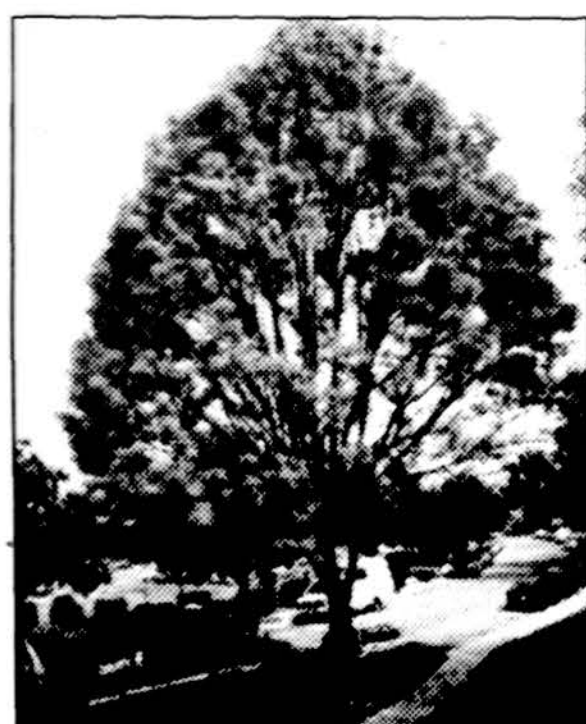
Medžiai apkarpmi arba apgenėjami dėl kelių priežasčių: estetikos, saugumo, vietos taupymo.

Jeigu medis auga miške arba tankumyne, jis paprastai stiepiasi į viršų, nes svarbu pasiekti šviesą. Tuomet medis bus laibas ir siauras, apačioje šakų nedaug, viršūnė vešli. Jei medžiui nereikia kovoti dėl vietos, šviesos, drėgmės, jis paprastai mažiau auga į aukštį, bet plečiasi į šonus (atkreipkite dėmesį į egles, augančias prie namų ir augančias miške — panamėse jos kubo pavidalo, kuplios, šakos iki pat žemės, kamieno nematyti; miške nemaža dalis kamieno plika, medis siauras, šakos nusvirusios, suglaustos).

Kai medis labai tankus, jį lengviau „užkabina“ stiprus vėjas ir gali nulaužti arba iš šaknų išrauti. Be to,

Neapgenėtas medis.

Apgenėtas medis.

į vidurį nepatenka šviesa, ypač jeigu tai vaismedis. Būtina jį išretinti, duoti patrauklesnę formą.

Šiam tikslui naudojami rankiniai pjūklėliai ir žirkklės medžiams karpyti. Žirkklėmis galima nukirpti maždaug 1 colio (arba kiek storesnes) skersmens šakutes. Pjūklėlis reikalingas, jeigu norima nupjauti storesnes šakas.

Karpyti galima ir šakų galus, jeigu jos per ilgos, o taip pat plonas, tankias ataugas. Pjaustant šakas, svarbu, kad pjūvis būtų švarus, lygus, kiek galima arčiau kamieno. Būtina nupjauti iki galo, kad šakai krintant arba ją traukiant, nenusiluptų medžio žievė. Anksti pavasarį ar žiemą medžius karpant, nupjautų vietų aptepti tam skirta medžiaga nereikia. Jeigu šiuo metu karpote klevus ar beržus, gali pradėti tekėti sula, bet tai medžiui nepakenks.

Prieš pardedant darbą, gerai apžiūrėkite medį: ko labiausiai reikia, kad jis būtų patrauklesnis? Galbūt iškarpyti dalį šakų iš vidurio, galbūt patrupinti kraštines šakas, galbūt nupjauti vieną kitą storesnę, kad medis būtų retesnis, lengvesnis? Kaip sakoma: visų pirma „pamatuokite (t.y. pagalvokite), o paskui pjaukite“. Kartą nupjovus ar nukirpus ne tą šaką, medžio forma gali dar labiau būti sugadinta.

KAI VASARĄ NUKRENTA LAPAI

Klausimas. Pernai vasaros pradžioje nuo mano gražiai pavasarį žydėjusių dekoratyvinių obelaičių (crab apple) nukrito lapai. Visų pirma ant jų atsirado tamsios dėmės, po to lapai pagelto ir nukrito. Taip visą vasarą medžiai barkšojo pliki. Nenorėjome jų iškirsti, nes ir anksčiau taip yra atsitikę, bet pavasarį ir vėl išsprogdavo. Ką daryti, kad ir šiemet jie neprarastų lapų?

Atsakymas. Jūsų minėtos dekoratyvinės obelaitės greičiausiai priklauso *Malus Hupehensis* ar kitai *Malus* rūšiai (jų yra daugybė), angl. „Crab Apple“. Tai labai patrauklus, nedideli medeliai, pavasarį žydintys baltai, rausvai, net tamsiai raudonai. Jie tikrai panašūs į obelis, bet paprastai vaisių neveda (kartais užsiaugina nedidelius obuoliukus, kurie rudenį parausta).

Manau, kad medelių lapus „sugraužė“ grybelis *Venturia inaequalis*. Tai liga, dažniausiai puolanti dekoratyvinius, ypač *Rosaceae* šeimos augalus (taip pat ir medžius). Jeigu užkrėtimas yra didelis, medis praranda lapus, o kitą pavasarį mažiau žydės, todėl būtina imtis apsaugos priemonių. Pavasarį, vos tik lapai pradeda sprogti, vartokite „fungicide“ skystį arba miltelius. Pakartokite po kiekvieno didesnio lietaus, nes grybelis veisiasi drėgnu oru. Didžiausias pavojus medžiui juo apsikrėsti yra balandžio ir gegužės mėn., kai dažnai lyja ir oras yra šiltas. Rudenį būtinai visus nukritusius lapus nugrėbkite ir sunaikinkite, nes grybelio sporos ant jų žiemoja ir pavasarį pasklinda ant naujų lapų.

APIE BERŽELĮ SVYRUONĖLĮ

Nenuostabu, kad lietuviai taip myli savo baltkamienius beržus — jie ne tik puošia pakeles, sodybas, bet yra ir tikra „vaistų skrynelė“. Kviečiu susipažinti su beržu — ne svyrūnėliu, o gyduokliu. Ž.

BERŽAS — GYDYTOJAS NUO DAUGYBĖS LIGŲ

Mokslo ir technologijų gudrybes išmėginę, žmonės vis dažniau atsi- grįžta į gamtą. Motina gamta paliko didžius turtus. Tik reikia sugebėti juos pasiimti ir tinkamai panaudoti. Puikus įvairių ligų gydytojas yra poetas ir liaudies dainių apdainuotas beržas.

Beržas gydo visomis savo dalimis. Iš tošies daroma derva, naudojama vaistų gamyboje.

Vaistams gaminti itin tinka ir beržo pumpurai bei lapai. Net su- degę beržas lieka naudingas — jo medienos anglys naudojamos liaudies medicinoje, o iš pelenų šimtme- čius buvo daromas pelenų šarmas skalbiniams skalbti. Itin vaistingas yra ir ant brandaus beržo kamieno augantis grybas. Kaip tik artėja metas, kai iš beržų galima „pap- rašyti“ labai naudingo vaisto ir maisto — sulos. Sula varvinama pa- vasarį, kai iš žemės pradeda išeiti pašalas.

Beržo sulai varvinti reikia maž- daug 70 cm aukštyje išgręžti iki 5 cm gylio skylutę, geriau trikampę, į ją įstatyti medžio latakėlį, ar švarios drobės juostelę ir nuvesti į indą. Šviežia sula laikosi neilgai, greitai ima rūgti. Baigus sultekiui, skylutę reikia užkalti medžio kaištelio ir nupjauti palei pat kamieną. Taip medis apsaugomas nuo ligų, nuo puvinio. Blogiausiai atveju skylutę tinka užkimšti ūkišku muilu, tik jokių būdu negalima palikti atviros. Sula iš organizmo šalina balastines medžiagas, gerina medžiagų apy- kaitą, gydo druskų nuosėdas (osteo- chondrozę), inkstų akmenligę, žy- miai pagerina sergančių turberku- lioze, reumatu, podagra savijautą.

Sula labai naudinga visiems, nes pavasarį jau nebe tokios vita- mingos iš rudens sukauptos daržo- vės, žmonėms ima trūkti vitaminų ir kitų medžiagų, kurių sula yra labai turtinga. Specialistai tvirtina, kad sula padeda atsinaujinti raumenų ir kaulų audiniams. Tris kartus per dieną išgerti po stiklinę sulos — pakankamas kiekis.

Sula liaudies nuo seno naudoja- ma plaukų ir odos priežiūrai. Ja prausdavo veidą, kad būtų skaistes- nis.

Iš beržo sulos virdavo (nugarini- mo būdu) sirupą, darydavo net puto- jantį vyną (šampaną).

Beržo pumpuruose yra daug

eterinio aliejaus.

Žinovai tvirtina, kad pumpurų arbata ar spiritinis antpilas valo or- ganizmą: varto tulžį, šlapimą, skati- na prakaitavimą, naikina bakterijas, taip pat lengvina atsikosėjimą, slo- pina uždegimus, aterosklerozę, plau- čių tuberkuliozę, širdies nepakanka- mumą ir odos ligas.

Rinkti pumpurus reikia skyni- muose, kurių pastaruoju metu pa- gausėjo, nes daug miškų plotų iš- kirsta. Kaip tik dabar pats metas pumpurus rinkti. Vertingiausi yra pumpurai, kurių viršūnėlės vos vos ima žalsti. Kai prasikala lapeliai, jie nebetinka.

Skalauti galvą beržo pumpurų nuoviru naudinga ir galvai, ir plau- kams. Jei plaukai ilgesni, perplauti pumpurų arbata jie kelias dienas skleis malonų aromatą.

Naudinga namuose turėti beržo lapų. Jie gydo avitaminozę, stiprina ir valo organizmą, gerina virškini- mą.

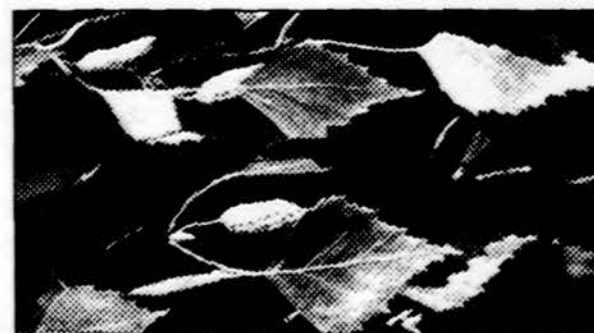
Beržo lapai dedami į daugelį vaistazolių mišinių. Be vitamino C, lapuose yra dervos, mikrobus naikinančių medžiagų. Jaunus žalius lapelius Skandinavijos šalių gyven- tojai deda į salotas.

Lapai renkami gegužę, kol yra švieži, lipnūs ir kvapnūs.

Beržo lapų „terapiją“ puikiai žino garinės pirties lankytojai. Kvapi beržinė vanta, surišta jau lapams visiškai subrendus — po Devintinių, puikiai šalina įtampą, nuovargį, gerina kraujo apytaką, atšviežina odą geriau už bet kokias kitas kosmetikos priemones ir pro- cedūras.

Beržo grybai arba juodgrybiai auga ant senų beržų kamienų. Jie renkami ištisus metus. Susmulkintą ir išdžiovintą beržo grybą tinka nau- doti pusę metų. Jis gydo gastritą, kepenų ligas, opaligę, naudojamas kaip priešvėžinis preparatas. Ge- riant beržo grybo arbatą, būtina pu- siau vegetariška mityba, negalima valgyti mėsos ir gyvulinių riebalų.

BNS

SKELBIMAI

PASLAUGOS

Pildau TAX
(pajamų mokesčių) formas.
SUVEDU BUHALTERINĘ APSKAITĄ.
TVARKAU ĮVAIRIUS
FINANSINIUS REIKALUS.
Gediminas Pranskevičius
3805 N. Seeley
Chicago, IL 60618
Tel. 773.935.0472

SIŪLO DARBĄ

Darbai reikalingi dažytojai,
staliai su darbo patirtimi.
Būtinai turėti mašiną.
Pageidautina,
kad kalbėtų rusiškai.
Tel. 847-980-7887.

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Auksė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

LIETUVIŲ TELKINIAI

ROCHESTER, NY

Vieningi Rochester lietuviai

Labai dažnai girdime, kad vienas sunkiausių uždavinių mums, gyvenantiems JAV, yra sujungti visų „bangų“ lietuvių į vieną vienetą. Šiuo klausimu net diskutavome LB Tarybos suvažiavimuose. Rochester, New York, esame labai laimingi, kad turime nuostabių žmonių, kurie sugeba tai padaryti. Šių metų Vasario 16-osios minėjimas susidarė iš dviejų dalių. Pirmoje dalyje dalyvavo antros, trečios ir ketvirtos kartų lietuviai vėliavų nešėjai ir skautės su vadove Audrone Gečaitė. Malda sukalbėjo puikiai lietuviškai kalbantys ir visuomet rūpinantis Lietuvos reikalais, pirmos generacijos klebonas Domininkas Mockevičius. Prelegentė Asta Banionis labai įdomiai ir išsamiai papasakojo apie jos darbą „Radio Liberty“ ir kliūtis, kurios turėjo būti įveiktos, dirbant dėl Lietuvos išlaisvinimo. Kad taip gražiai tenka bendrauti yra Rochester Lietuvių Bendruomenės ir jos narės „trečiosios bangos“ nepailstančios darbuotojos ir lituanistinės mokyklos vedėjos Reginos Juodeikienės nuopelnai. Didelė padėka yra taip pat Lietuvos garbės konsului Rimui Česoniui, kuris nepailstamai, su

dideliu atsidėjimu dirba, kad tik visi būtų įtraukti į vieną bendrą veiklą.

Meninėje dalyje pasirodė trečios bangos susikūrusi grupė „Baltų vaikai“ ir lituanistinės mokyklos mokiniai. Apie tai rašo Regina Juodeikienė.

Janina Birutė Litvinienė
Rochester LB valdybos pirmininkė

*Kiekrovė — neišrovė.
Kiek skynė — nenuskynė.
Todėl, kad tu — šventovė.
Todėl, kad tu — tėvynė.*

Šis J. Marcinkevičiaus eilėraštis, virtęs daina, nuskambėjo programoje skirtoje Vasario 16-ajai. Programą paruošė ir atliko „Baltų vaikai“, kartu su Rochester lituanistinės mokyklos mokinukais. „Baltų vaikai“ — tai tik pernai susikūrusi trečios bangos organizacija, jungianti jaunimą, neseniai atvykusį iš Lietuvos. Lituanistinė mokykla Rochester mieste taip pat jaunas dainas, atvėrusi duris tik praėjusių rudeni. Tikrai širdį džiugino kartu atliktas darbas.

Susirinkusieji išgirdo V. Baltu-

Lietuvos Nepriklausomybės šventės metu Rochester, NY — minėjimą surošusi LB Rochester valdyba. Iš kairės: Eugenijus Vidmantas, Rimvydas Tamošiūnas, Regina Juodeikienė, šventės prelegentė Asta Banionis (Washington, DC), valdybos pirm. Janina Birutė Litvinas, Giedrė Logminaitė.

DAYTONA BEACH, FL

GRAŽIAI ŠVENTĖME ANTRĄJĄ MŪSŲ TAUTOS ŠVENTĘ

Po kelių šimtmečių baudžios ir sunkios vergijos metų 1918 m. lietuviai paskelbė savo valstybės nepriklausomybę ir skubiai per kelis dešimtmečius sukūrė gražią, našią tautinę valstybę. Bet, deja, ši puiki tautinė valstybė išsilaukė tik apie du dešimtmečius. Vėl tas pats priešas ją sunaikino ir mūsų istorinė tauta net pusšimtį metų buvo netekusi laisvės.

Bet vis dėlto lietuviai nepalūžo ir 1990 Vingio parke vėl suskambėjo mūsų tautos himnas ir gyvų tautiečių grandinė sudarė Baltijos kelią, kuris nusitęsė nuo Vilniaus per Rygą iki Talino. Ištiesai skambėjo Lietuvos himno garsai. O lygiai prieš 16 metų mūsų tautos didvyris Vytautas Landsbergis perskaitė naują mūsų tautos valstybinės nepriklausomybės aktą: mūsų tėvynė vėl įsirikiavo į laisvų Europos valstybių grandinę.

Lietuvos vyriausybė šalia Vasario 16 ir Kovo 11 yra paskelbusi Tautos šventę ir ji kasmet iškilmingai

minima ne tik pačioje Lietuvoje, bet ir visose pasaulio šalyse, kur tik yra išsikūrę bent keli lietuviai. Daytona Beach lietuviai mūsų Tautos šventę minėjo š. m. kovo 12 d.

Kiekvienais metais maždaug šiuo metu Floridoje lankosi vysk P. Baltakis. Mat, Floridoje gyvena brolis ir jis, pabėgęs nuo žiaurių žiemos šalčių, gali kiek pasidžiaugti saulėtos Floridos šiluma. Tad ir šiais metais jis viešėjo Floridoje ir pažadėjo dalyvauti mūsų minėjime.

Tačiau, nelaimei, dieną prieš tai, pasimirė brolis ir vyskupas turėjo rūpintis jo laidotuviomis, tad negalėjo atvykti pas mus. Dar blogiau, kad nuolatinis kunigas, kuris jau daugiau nei 15 metų aukoja mums lietuviškas tradicines Mišias, šiuo metu susirgo ir negalėjo mums pasitarnauti. Gerai, kad mūsų parapijos klebonas kun. W. Newman atidėjo visus kitus sekmadienio įsipareigojimus ir pasitarnavo lietuviams. Gie-

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbotviete bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Evanston: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIZINAS, MD., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

tiens poetinę kompoziciją „Lai gyvuoja Lietuva — laisva nepriklausoma“. Programa buvo papildyta J. Marcinkevičiaus, B. Brazdžionio bei J. Minelgos eilėmis. Akordeonu grojo ir dainavo J. Jakubauskas, pritariant programos dalyviams bei žiūrovams. Pasirodyme pirmą kartą dalyvavo dvi naujos atlikėjos, tai Megan ir Jillian Miškinis, seserys, turinčios lietuviško kraujo. Abi jos yra Eastman Muzikos mokyklos fortepijono klasės studentės. Tai nuostabu, kaip puikiai nuskambėjo jų atliekami kūriniai. Na, o scenoje tapę Lietuvos kunigaikščiais, Gediminas Juodeikis, Dainius ir Vaidotas Jasinevičiai priminė visiems Lietuvos valstybės susikūrimą bei jos didingą praeitį. Po to visi atliko dainą „Laisvė“. I. Bergoltz, V. Mockevičienė ir R. Juodeikienė skaitė eiles, skirtas Lietuvos didvyriams, Sausio 13-osios gynėjams, knygnešiams. Labai šauniai atrodė mūsų

Širdies ir kraujagyslių ligos

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGĖ — ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
830-719-4799.

Priklauso Good Samaritan, Central DuPage, Edward ir Elmhurst ligoninėms.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

lituanistinės mokyklos mokiniai: Ieva Bačkutė, Raimundas ir Laura Kmitai, Kristijonas ir Balys Mockevičiai bei Alissa ir Amber White. Vaikų eilėraščiuose Lietuva tarsi atgijo savo grožiu: žaliais rūtų darželiais, mėlyna Dubysos juosta, skambiomis dainomis. Daugiausia dėmesio susilaukė Alissa ir Amber, mergaitės tik pirmi metai mokosi lietuvių kalbos, tačiau įdėtos pastangos nenuėjo veltui. Žiūrovai labai greitai savo plovimais įvertino jų darbą. Visi programos atlikėjai stengėsi suteikti žiūrovams džiugią, šventinę nuotaiką. Pasiruošti šventei, bei šventės metu aktyviai dalyvavo Reda B. Juodeikis, Skirmantė J. Philipponė, Tomas Jančiauskas, Aurimas Virketis. Tiek atlikėjai, tiek žiūrovai jautė tarpusavyje tą širdžių šilumą, kuri gali stiprėti, augti ir niekad neužgesti būnant tik vienybėje.

padainavo „Lietuva brangi“. O kai dainavo „Yra šalis“, J. Baltrušaitis įsiterpė ir jautriai padeklamavo kelis posmus. Pabaigai choras, pritariant visiems svečiams, padainavo gerai žinomą „Žemė Lietuvos“ dainą.

Pirm. Baltrušaitis širdingai padėkojo visiems programos dalyviams. Jis taip pasidžiaugė, kad toks gražus būrys tautiečių atvyko paminėti mūsų tėvynės nepriklausomo gyvenimo atkūrimą.

Visi buvo pakviesti pasivaikinti. Svečiai dar ilgai dalinosi mintimis ir bendravo. Visi išsinešė gražius šios šventės prisiminimus.

Šių metų sausio 8 d. įvyko klubo metinis susirinkimas. Klubo valdyba padarė savo veiklos ir finansinę ataskaitą ir buvo išrinkta nauja valdyba: pirm. J. Baltrušaitis, izdininkas N. Karaša, sekretorius A. Šilbajoris ir nariai D. Šilbajorienė, R. Šiultienė ir E. Daunorienė.

J. Daugėlą

Kauno vyskupijos augziliaro Jono Ivanausko viešnagė Čikagoje

Čikagoje lankėsi Kauno vyskupijos augziliaras Jonas Ivanauskas. Vyskupas apsilankė Čikagos ir jos apylinkių parapijų bažnyčiose, kuriose vedė Gavėnios rekolekcijas, bendravo su tų bažnyčių parapijiečiais, lankėsi Čikagos lituanistinėje mokykloje. Gerbiamas svečias maloniai sutiko atsakyti ir į klausimus.

— Mūsų skaitytojams būtų įdomu sužinoti apie Jūsų asmenį. Kas paskatino Jus tapti kunigu, nes kunigystę pasirinkote dar sovietiniais laikais?

— Esu gimęs Kaune, Genovaitės ir Pranciškaus Ivanauskų šeimoje. Nors pats esu kaunietis, tačiau tėveliai yra dzūkai. Šeimos aplinka, gilus tėvų tikėjimas paskatino mane rinktis šį kelią. Baigiau Kauno Tarpdiecezinę kunigų seminariją. 1987 m. šios seminarijos Teologijos-filosofijos fakultete man buvo suteiktas teologijos licenciatas laipsnis. 1990-1992 m. Popiežiškojo Laterano universiteto „Alfonsianum“ akademijoje studijavau moralinę teologiją.

— Ar pirmą kartą lankotės JAV? Kokią tikėjotės rasti Ameriką?

— Tikrai, JAV lankausi pirmą kartą, nors esu pabuvojęs daugelyje šalių. Vaziuodamas į mano dar nelankytą kraštą, niekada nesusikuriu kokio tai tos šalies įvaizdžio. Atvykus ir susitikus su žmonėmis, susipažinus su žmonių lūkesčiais, išgilinus, kuo šioje šalyje žmonės gyvena, patyrus, kas jiems svarbu, savaime susidėlioja tos patirties apie šalį mozaika.

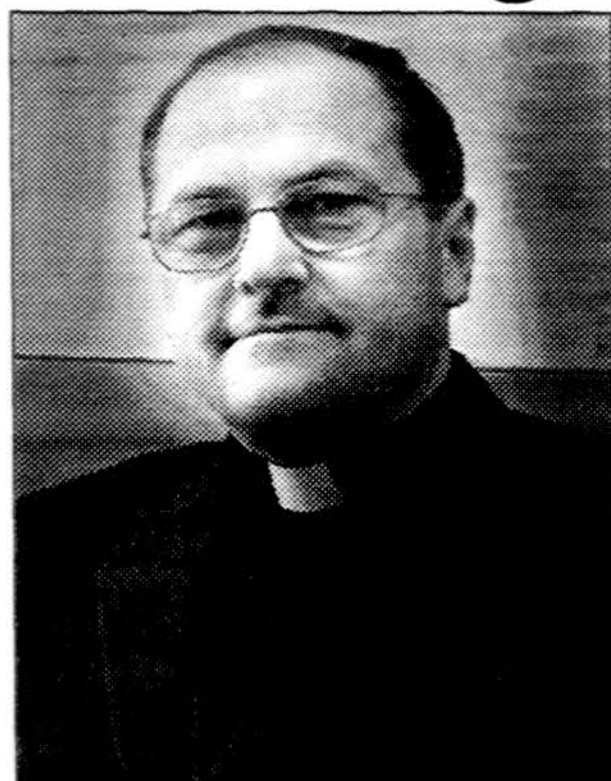

Vysk. Jonas Ivanauskas pasirašo ČLM svečių knygoje.

Laimos Apanavičienės nuotrauka

— Koks jūsų lankymosi JAV tikslas?

— Ši kelionė turi keletą tikslų. Vienas iš jų — buvau pakviestas dalyvauti lietuviškose parapijose Gavėnios susikaupime. Tačiau ir kiti tikslai yra svarbūs šio lankymosi metu. Pradedame rengtis labai svarbiam įvykiui — Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400-osioms metinėms, kurios bus švenčiamos 2008 m. rugsėjo 8-15 dienomis. Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius nori, kad šioje šventėje ir jos pasirengime dalyvautų ir išeivijos lietuviai. Ta šventovė yra didelė Dievo dovana visiems mums, ir Švč. Mergelės Marijos apsireiškimas

Kauno vyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas

Jono Kuprio nuotrauka

Šiluvoje yra Bažnyčios pripažintas anksčiausiu visoje Europoje. Šiluva — unikali šventovė, unikali vieta, ir norime, kad šis jubiliejus, šitas praeities paminėjimas būtų ne vien tik prisiminimas, bet kad duotų naują impulsą visam mūsų religiniam gyvenimui, kad būtų daug reiškiantis visoje Lietuvoje ir visoje išeivijoje. Arkivyskupas S. Tamkevičius Amerikos lietuvių sielovadoje besidarbuojančius Čikagos Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos kun. dr. Arvydą Žygą ir Detroit parapijos kun. Ričardą Repšį paskyrė būti šio šventės pasirengimo vadovais JAV. Tuo pačiu kiekviena parapija, kur aš lankysiuosi, ir visi lietuviai, kurie skaitys šį pasikalbėjimą „Drauge“, taip pat yra kviečiami prisidėti prie pasiruošimo šiam jubiliejiniam renginiui. Jei kalbėsime apie Marquette Park parapiją ir jos bažnyčią, tai ji turi tą patį titulą, kaip ir Šiluvos bazilika — Švč. Mergelės Marijos Gimimo. Taigi bendrystė tarp šių parapijų, besirengiant jubiliejui yra svarbi. Atvežiau arkivyskupo kvietimą ypatingai šiai parapijai rengtis jubiliejaus šventimui. Svarbu ir tai, kaip šventimas vyks pačioje parapijoje ir kaip parapija įsijungs į bendrą šio jubiliejaus paminėjimą Šiluvoje.

— Ar pakviesti į šį renginį aukščiausią JAV Bažnyčios atstovą?

— Nors iškilmių renginys vyks dar po dviejų su trupučiu metų, bet jame jau sutiko dalyvauti Jums visiems žinomas kardinolas Frances George. Taip pat atvežiau arkivyskupo pakvietimą ir vysk. Gustavo Garcia Siller, kuris yra regiono, kuriam priklauso Marquette Park Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia, vyskupas. Pakvietimą dalyvauti iškilmėse aš įteiksiu vyskupui mūsų susitikimo metu.

— Manau, kad šio jubiliejaus paminėjimas svarbus ne tik bažnytiniam, bet ir pasaulietiniam gyvenime. Ar renginiai vyks tik bažnyčiose?

— Bus parengta plati pasirengimo programa. Ji bus atsiųsta ir į išeivijos parapijas. Kiekvienoje parapijoje dirbantys kunigai, parapijos pastoracinė taryba, tikintieji parapijiečiai turėtų parengti savo renginių planą. Neįsivaizduojame tokio pasirengimo, jei būtų apsiribojama tik kokio kunigo veikla pačioje bažnyčioje. Ruošimasis šiam svarbiam jubiliejui turi būti nukreiptas į visą

sielovadą parapijoje, į dmesį katachezei, ypač vaikučių, į pastoracinės tarybos veiklą, į parapijos darną ir vienybę. Turi būti atkreiptas dėmesys šeimoms, šeimų sielovadai, dmesys liturgijai, tarpusavio anksčiau ar vėliau atvykusių lietuvių bendravimui, brandžiam tikėjimui, brandžiam lietuviškumo suvokimui, geranoriškumui ugdyti, vienybei, darnai puoselėti. Būtų lėkšta ir paviršutiniška manyti, kad pasirengimu jubiliejui visas darbas bus nuveiktas. Šis jubiliejus turėtų tapti Lietuvos ambasadorius šiame krašte. Reikia ne tik skelbti pasauliui apie Švč. Mergelės Marijos apsireiškimą. Praėjus 400 metų, reikia kai kurias širdis „išravėti“, kad žmogus suprastų, kad šalia darbo, šalia žmogaus pastangų veikti, jam reikia Dievo pagalbos. Tai turėtų būti ir Dievo atradimas, Dievo svarbos atradimas.

— Esate ne vien kunigas. Dirbate su jaunimu, dėstote Vytauto Didžiojo universitete. Ar Jums neatrodo, kad tuoj po nepriklausomybės pakilusi „tikėjimo banga“ Lietuvoje pradeda atslūgti? Ką manote apie jaunimo tikėjimą?

— Pakelti tenka praeities ir dabarties epochų susidūrimą. Jaunimas visada esti tarp praeities ir ateities. Mes turime tik džiaugtis, kad turime labai daug gero ir gražaus jaunimo, jaunų žmonių, kurie prasmingai kuria ateitį, studijuodami, puoselėdami viltį ir tikėjimą ateitimi, perimdami tikėjimo vertybes. Gal ir ne visi savo šeimose gavo tą tikėjimo paveldą, bet bažnyčios aplinkoje daug jaunimo, norinčio pašvęsti save bažnyčios tarnystei ne tik studijuojant teologiją, bet ir bendrai įsijungiant į bet kokią kitą bažnytinę veiklą. Be abejo, džiugu, kad Lietuvoje daug žmonių, kuriuos Dievas apdovanojo protu, talentais, kad jie studijuoja Lietuvoje ir užsieniuose, kartu tai yra ta būsima mokslo žmonių karta, kuri dirbs savo tėvynės labui.

Ar žmonių ir jaunimo tikėjimas smunka, lyginant su buvusiu tik atgavusiu nepriklausomybę? Būdamas Čikagoje, lankiausi antropologijos muziejuje. Tikrai įspūdinga ekspozicija, pasakojanti apie rūšių evoliuciją. Manėčiau, kad perkeltine prasme tai būtų galima galvoti ir apie tikėjimą. Natūralu, kad atgimi-

mo banga kartu nešė savyje išsilaisvinimą iš to vidinio ir išorinio žmogaus įkalinimo, tačiau natūralu, kad ta banga truputį nuslūgo. Tačiau dėl šios bangos vis dėlto galybė jaunų žmonių, kurių tėvai dėl vienokių ar kitokių priežasčių neturėjo šeimos tikėjimo tradicijų, buvo nuo jų nutolę, suteikė galimybę atrasti ir įgyti tikėjimo patirtį. Šiuo metu Lietuvoje tikybės pamokas lanko apie 50 proc. mokinių. Reikia taip pat įvertinti, kad daug jaunų šeimų išvyko gyventi į užsienį. Jei pabandyti skaičiais išreikšti tą tikėjimą (nors kartais skaičiai talpina ir tam tikrą netiesą, vien skaičiais operuojant galima ir suklysti) pasakytume, jog mano giliu įsitikinimu, tikėjimas daugeliui žmonių Lietuvoje lieka vertybė.

— Lankėtės Čikagos lituanistinėje mokykloje. Kokie išpuodžiai liko iš šio apsilankymo?

— Gražu, kad tėvai, gyvendami už Lietuvos ribų, skatina savo vaikus mokytis ir neužmiršti lietuvių kalbos. Gerbiu mokytojų triušą, tačiau be tėvų pagalbos, be jų pasiaukojimo vargu, ar šie vaikai lankytų lituanistinę mokyklą. Iš kitos pusės, darosi liūdna, kad tiek daug lietuviškai kalbančių vaikų gyvena už Atlanto. Gal ateis kada laikas, kad išsilavinę, mokslus išėję žmonės grįš į Lietuvą? Tikime, kad tėvų ir mokytojų idėtas triušas nebus veltui.

— Kur vyksite iš Čikagos?

— Į Detroit, Boston ir Los Angeles. Visur dalyvausiu Gavėnios susikaupimo šv. Mišiose, susitiksiu su lietuviškų parapijų žmonėmis. Išvykdamas norėčiau visiems Čikagos lietuviams palinkėti brandaus tikėjimo, susiklausymo ne tik tarpusavyje, bet ir su kitomis tautomis. Mes zinome daug pavyzdžių, kai kitų tautų žmonės anksčiau ir dabar yra padarę daug gero Lietuvai. Visi mes esame Kristaus mokiniai, vienos Bažnyčios šeimos nariai. Visiems lietuviams, gyvenantiems JAV, linkiu dvasinių vertybių, santarvės, susiklausymo, gebėjimo atleisti, kad būtų puoselėjama lietuvių kalba, kad gyvenime būtų daugiau Dievo.

— Ačiū už pokalbį ir laimingos Jums kelionės po JAV bei gero skrydžio į Lietuvą.

Kalbėjosi
Laima Apanavičienė

Vyskupas Jonas Ivanauskas kalbasi su Čikagos lituanistinės mokyklos penktokais. Laimos Apanavičienės nuotrauka

PAUKŠČIŲ GRIPAS IR PAUKŠTININKYSTĖ

„Tikrosios mirtiną paukščių gripo virusą H5N1 išplatinsiu paukštinkystės pramonės milžinų aukos yra laukiniai paukščiai, nuo seno kiemuose auginami sparnuočiai ir vargšai kaimo žmonės, kuriems kelios vištos ar žąsys nuo seno padėdavo išgyventi“, — teigė Lietuvos gyvūnų draugijos prezidentas Benas Noreikis.

Vištiena dar niekada nebuvo pigesnė negu šiuo metu. Anot B. Noreikio, industriniai paukščių auginimo metodai pramonininkams leido mažinti paukštienos kainas, tačiau ko gero ir sukūrė mirtiną paukščių gripo viruso atmainą H5N1, galinčią sukelti globalinę pandemiją.

„Bet kokius gyvūnus laikant koncentruotai, nenatūraliomis sąlygomis visuomet iškyla rimtų problemų ir tai — seniai visiems žinoma“, — pabrėžė Gyvūnų globos draugijos pirmininkas. Ne be reikalo paukščių, gyvulių augintojams rekomenduojama atsižvelgti į natūralias jų gyvenimo sąlygas. Nors tai susiję su papildomomis išlaidomis, patirtis rodo, jog nepaisyti gamtos — pavojinga.

Mokslininkai pabrėžia, jog žmonės paukščius laikė nuo pat civilizacijos pradžios, tačiau kol paukštinkystės ūkiai netapo modernūs, kol sparnuočiai nebuvo auginami dideliais kiekiais, paukščių gripo viruso atmaina nebuvo išsivysčiusi.

Ottawa universiteto (Kanada) virusologo Earl Brow nuomone, žmogaus sukurta paukščiams mirtina gripo viruso atmaina pirmiausia — 1878 metais — išplito pramoninėje Italijos paukštinkystėje. Ypač patogeniško viruso H5N1 atmaina kilusi iš kamieno, kuris pirmą kartą pasireiškė 1959 metais Škotijoje.

Paukščius auginant koncentruotai, ankštai, mirtina liga greitai plito per tiesioginį jų kontaktą, išmatas ir viruso letaliniai kamienai galėjo evoliucionuoti.

Mokslininkai negali paaiškinti kodėl, tačiau kažkokiu būdu pirmiausia Škotijoje pasireiškęs paukščių gripo virusas pasirodė ir daugiau kaip dešimtmetį siautė Kinijoje.

Anot mokslininkų, iš vakarų į Aziją persikėlusio industrinio paukštinkystės per kelis praėjusius dešimtmečius užėmė smulkių asmeninių paukščių pulkų vietą. Tarpautinės nevyriausybinių organizacijų „Grain“ duomenimis, per pastaruosius 30 metų vištienos produkcijos gamyba Pietryčių Azijoje padidėjo 8 kartus iki 2.7 mln. tonų per metus.

Vien kinai kasmet pagamina apie 10 mln. tonų vištienos. Kai kuriuose Kinijos paukštienos fabrikuose vienu metu auginama 5 mlrd. vištų. Tailando pramonės milžinė įmonė „Charoen Pokphand Group“, užimanti didžiulę dalį paukštienos produkcijos rinkos Tailande, Kinijoje, Indonezijoje, Kambodžoje, Vietname ir Turkijoje, vien per 2003 metus eksportavo apie 270 mln. vištų. Nuo tų metų dėl paukščių gripo „Pasaulio virtuvė“ vadinama įmonė patyrė didžiulius nuostolius. „Nors ji sąžiningai stengėsi apsivalyti nuo paukščių gripo, deja, žala jau padaryta“, — pabrėžia Floridos Universiteto (JAV) paukščių virusologas Gary Butcher.

Anot mokslininkų, nusiaubianti

efektą paukščių gripo virusas sukėlė iš „gyvos mėsos“ fabrikų persimetęs į varguolių ūkius. „Asmeniniuose ūkiuose dažna šeima paukščius vertina kaip didžiausią šeimos turtą, nevalgo, kol nesuserga ar nenugaišta nuo senatvės. Dėl paukščių gripo patirti nuostoliai tokiems žmonėms nesuskaičiuojami, o valstybių kompensacijos — juokingos. Nuo tada, kai Tailande pasireiškė ir išplito paukščių gripas, ūkininkams siūloma kompensacija yra vieno trečdžio paukščio vertės“, — pažymi problemos tyrinėtojai. Nenorėdami prarasti investuoto turto, kai kurie ūkininkai neteisėtai prekiauja sergančiais paukščiais per valstybių sienas. Nigerijoje naikinti planuotas virusu užkrėstas vištas varguoliai pardavė dar didesniems vargšams, kuriems visai įprasta valgyti sergančius ar nugaišusius paukščius. Taip sparnuočiai, o kartu ir paukščių virusas, persimesdavo į kitus kaimus ir valstybes.

Kai kurie mokslininkai dėl nepalaukiamo paukščių gripo plitimo kaltina migruojančius laukinius paukščius. Tačiau Honkongo gamtosaugininkas ir paukščių ekspertas Martina William tvirtina, kad laukiniai sparnuočiai dažniau yra šio viruso aukos nei platintojai.

Manoma, jog dėl paukščių gripo protrukių komerciniuose paukštynuose praėjusį pavasarį prie Qinghai ežero vakarų Kinijoje nugaišo apie 5,000 laukinių paukščių. „Virusas, kuris dabar aptiktas Turkijoje ir Nigerijoje, iš esmės identiškas „Qinghai ežero viruso atmainai“, — pažymi mokslininkai. Globaliniam gamtosaugininkų susivienijimui „Birdlife International“ atstovaujantis Richard Thom atmeta versiją, kad nuo Qinghai ežero iki Rusijos ir dar toliau paukščių gripo virusą platino laukiniai sparnuočiai. Daktaras ir jo bendraminčiai pabrėžia, jog liga iki pietinio Sibiro išplito vasarą — tuo metu, kai laukiniai paukščiai nemigruoja. Be to, paukščių gripas slinko iš Rytų į Vakarus, palei geležinkelius, kelius ir tarptautines sienas — o ne pagal paukščių migracijos takus.

Vis dėlto, 13,115 laukinius paukščius ištyrę JAV Nacionalinės mokslo akademijos mokslininkai padarė išvadą, jog migruojantys sparnuočiai gali pernešti H5N1 virusą dideliais atstumais. Tyrimai parodė, kad iš visų tirtų paukščių šešios paukščių gripo virusu užkrėstos Kinijos antys ankščiau buvo užsikrėtusios mažiau virulentiška H5 viruso atmaina ir prieš apkrečiant jas H5N1 turėjo dalinį imunitetą viruso atmainai. „Vis dėlto, globalinė ir dažnai nelegali prekyba naminiiais paukščiais turi žymiai didesnę vaidmenį platinant šį virusą“, — pripažino JAV Nacionalinės mokslo akademijos nariai. Jų nuomonę patvirtino ir Nigerijos valdžia, atsekusi, kad į jų šalį užkratas atkeliavo nelegaliai importuojant vienadienius viščiukus.

Nelegalus kovoms skirtų gaidžių importas iš Tailando 2005 metų rudenį išplatino virusą Malaizijoje. Mokslininkai neatmeta galimybės, jog nuo Qinghai ežero į Rusiją ir Kazachstaną H5N1 plito taip pat prekiaujant užkrėstais naminiiais paukščiais. 2004 metais iš „C.P.

DIANE G. „PEACHES“ MOSS,

a patrol officer with the City of Chicago assigned to the 018th. District with over 19 years of service passed away on March 25th at Northwestern Memorial Hospital.

She's the beloved wife of Tony LoBue, retired CPD. A cherished daughter of the late Joseph (late Genevieve) Vardauskas. Loving and dearest sister to Linda (late John) MaassMedon and Chuck (Joy) Maass. Dear aunt to Jennifer and Jamie; cousin and loving friend to many. In life Diane was a singer and dancer at the Gaslight Club in Chicago, a dancer in the show Hallelujah Hollywood at MGM, Las Vegas, photographer and a proud alumni of Maria High School. Funeral services Wednesday 9:45 am. from Damar Funeral Home 7861 S. 88th. Ave. Justice (John J. Minich, Funeral Director) to Nativity BVM Church 69 th & Washtenaw, Mass 10:30 am. Interment St. Casimir Cemetery. In lieu of flowers, donations can be made to Maria High School 6727 S. California Chicago, IL 60629. Visitation Tuesday 3 - 9 pm. 708-496-0200

Brangiam SŪNUI

išėjus amžinybėn, mielus bičiulius KAZIMIERĄ ir GENUTĘ PRIŠMANTUS bei jų šeimą, giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Marija ir Jurgis Janickai

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie liūdesio valandą prisimindami

A+A

PRANCIŠKOS SKRODENTYŠ
AŽUOLIENĖS

prasmingą gyvenimą ir darbus
parėmė Lietuvos jaunimą ir Jėzuitų Gimnazijas Lietuvoje.

„Jesuit Fathers-Baltic Project“ taria ačiū velionės šeimai, artimiesiems ir draugams, kurių dėka gimnazijose bus tęsiami svarbūs jaunimo švietimo ir auklėjimo projektai.

„Lithuanian Jesuits Fathers-Baltic Project“, 12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439

„DRAUGAS“ informuoja, „DRAUGAS“ formuoja;

„DRAUGAS“: Išeivijos ir Lietuvos jungtis!

„DRAUGAS“ Lietuvos gyvybės švyturys ir sargas!

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!

Group“ Ukraina importavo 12 mln. gyvų sparnuočių.

„Jeigu paukščių gripo virusas atkeliauja į JAV, vieninteliai didžiausią riziką užsikrėsti H5N1 virusu per migruojančius laukinius paukščius, turės pusiau laisvėje auginami naminiai paukščiai, dažniausiai pardodami kaip sveikesnis maistas. Tai bus didžiulis smūgis Amerikos visuomenei“, — pabrėžė Minnesota

universiteto (JAV) epidemiologas Michael Osterholm. Lietuvos gyvūnų globos draugijos pirmininko nuomone, Lietuvai paukščių gripui pavyksta atsispirti dėl griežtai Valskybės veterinarijos tarnybos politikos ir ypač — dėl neaiškos kilmės gyvūnų bei produktų importo kontrolės.

BNS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Režisierius Kęstutis Nakas** su savo studentais stato XIX a. avangardinio prancūzų dramaturgo Alfred Jarry pjesę „Karalius Ubas“ („The Ubu Plays“). Kovo 31 d. ir balandžio 1 d. 7:30 val. v., o balandžio 2 d. 2:30 val. p.p. spektaklis bus rodomas Roosevelt universiteto O'Malley teatre, 431 S. Wabash, Chicago, (7 aukštas). Norintys užsisakyti bilietus, prašome skambinti tel. 312-341-3831.

◆ **Šių metų du pirmuosius gegužės mėnesio savaitgalius** vyks rinkimai į JAV LB XVIII Tarybą. Asmenys, norintys kandidatuoti į tarybą, prašome skambinti JAV LB Vidurio Vakarų apygardos rinkimų komisijos pirmininkei Aušrelei Sakalaitei tel. 630-243-6302 arba susisiekti su savo apylinkės pirmininku/e. Anketų pristatymo data pratęsta iki kovo 29 dienos.

◆ **Artėjant Kristaus kančią** minčiai Didžiajai savaitei su Velykų prisikėlimo viltimi prisiminsime mūsų Išganytoją ir Jo Motiną Židinio pamaldose, šv. Mišių aukoje ir rožinyje, šeštadienį, balandžio 1 d., 8 val. r. Palaimintojo J. Matulaičio šventovėje Lemonte. Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti pamaldose.

◆ **Balandžio 2 d., sekmadienį**, Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje, tuoj po 10 val. r. lietuviškų šv. Mišių, 20-os kuopos sąjungietės ruošia skanius lietuviškus pietus. Galėsite išmėginti laimę loterijoje. Atvykdami paremsite Moterų sąjungą. Lauksime visų.

◆ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** balandžio 22 d., šeštadienį, 4 val. p.p. rengiama dvasinės atgaivos popietė. Joje susitiksime su „Lietuvių balso“ knygos konkurso pirmos premijos laureate dr. Aldona Vasiliauskiene, kuri atvyksta iš Lietuvos. Popietę organizuoja LB Kultūros taryba, ALTA ir Romos katalikų federacija.

◆ **Balandžio 28 d., šeštadienį**, 8 val. v. Willowbrook Ballroom salėje, 8900 S. Archer Rd., Willow Springs, IL savo naująsias albumą „Ten“ pristatys žinomas Lietuvos atlikėjas Gytis Paškevičius. Tel. pasiteiravimui: 630-464-5000 arba www.scen-tras.com

◆ **Lithuanian Mercy Lift** ir „Nijole Lucia Hair Salon“, 5955 W. 87th Street, Oak Lawn, IL, balandžio 30 d., sekmadienį, nuo 10 val. r. iki 5 val. v. rengia grožio dieną „A Beauty and Wellness Event“. Visos lėšos, surinktos už tą dieną padarytą plaukų kirpimą, manikiūrą, masažą ir kitas procedūras bus skiriamos Lithuanian Mercy Lift pravedamai prevencinei krūties vėžio programai. Tel. pasiteiravimui: 708-422-5799 arba galite rašyti: allison5204@sbcglobal.net

◆ **Jūratės Budrienės** įnašas Lietuvių fondui padvigubėjo, jai pasinaudojus AT&T telekomunikacijos kompanijos „matching funds“ programa. Tai programa, kai finansiškai remiant pelno nesiekiančias organizacijas, lygiavertę sumą prideda pati kompanija. Jeigu Jūs turite tokią galimybę, kviečiame ją pasinaudoti ir savo įnašą skirti LF. LF adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

◆ **Aštuntosios lietuvių dainų** šventės proga yra ruošiamas spalvingas, iliustruotas leidinys, kuris apibūdins šventę, repertuarą ir supažindins su dalyvaujančiais šventėje choralais. Leidinys bus platinaamas Dainų šventės metu, liepos 2 d., „UIC Pavilion“. Kviečiame visus siųsti savo sveikinimus, reklamas, kurias norite patalpinti šiame leidinyje. Savo parama prisidės prie Dainų šventės pasisekimo. Daugiau informacijos galite rasti: www.dainusvente.org arba kreiptis į Vaivą Marchertienę (vaiva@dainusvente.org) Tel. 773-539-1476

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

Dėmesio!

Lietuvių fondo paramos prašymų anketos, kaip ir kasmet, bus priimamos iki **balandžio 15 d.** Anketas galite rasti apsilankę LF internetinėje svetainėje www.lithfund.org
Lietuvių fondo adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje

6500 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-6500

Balandžio 1 d., šeštadienį, 3 val. p.p. vyks renginys „Postmodernus teatras — pasaulio veidrodis“, skirtas išeivijos dramaturgo ir kritiko Kosto Ostrausko 80-mečio jubiliejui.

Prof. Violeta Kelertienė pasakos apie dramaturgo gyvenimo kelią ir jo asmenybę, dr. Dalia Cidzikaitė apžvelgs dramaturgo kūrybą, teatro sambūris „Žaltvykslė“ vaidins vienaveiksmę dramą „Gyveno kartą senelis ir senelė...“, paroda supažindins su K. Ostrausko gyvenimu ir kūrybine veikla.

Kviečiame atvykti!

Lietuvių opera Čikagoje švenčia savo 50-metį

Ta proga vyks eilė renginių.

Balandžio 8 d., šeštadienį, Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre 4 val. p.p. vyks parodos „Lietuviškai operai — 50“ atidarymas.

Balandžio 30 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Morton gimnazijos auditorijoje, 2401 S. Austin Blvd., Cicero, IL, bus rodoma opera „Pilėnai“.

Kviečiame visus atvykti į Lietuvių operos renginius.

Bilietus į operos spektaklį „Pilėnai“ galima įsigyti „Seklyčioje“, 2711 W. 71st. Street, Chicago. Tel. pasiteiravimui: 773-476-2655. Užsakymus paštu prašome siųsti adresu: Lithuanian Opera of Chicago, Inc., 3222 W. 66th Pl., Chicago, IL 60629, tel. 773-925-6193.

Bilietų kaina nuo 25 dol. iki 50 dol.

Dėmesio: apklausa

„Draugo“ redakcija nori žinoti Jūsų nuomonę „Ar Lietuva dėl gerų dvišalių santykių su Rusija turėtų atsisakyti kelti okupacijos bei jos metu padarytos žalos klausimą?“. Galite plačiau pakomentuoti.

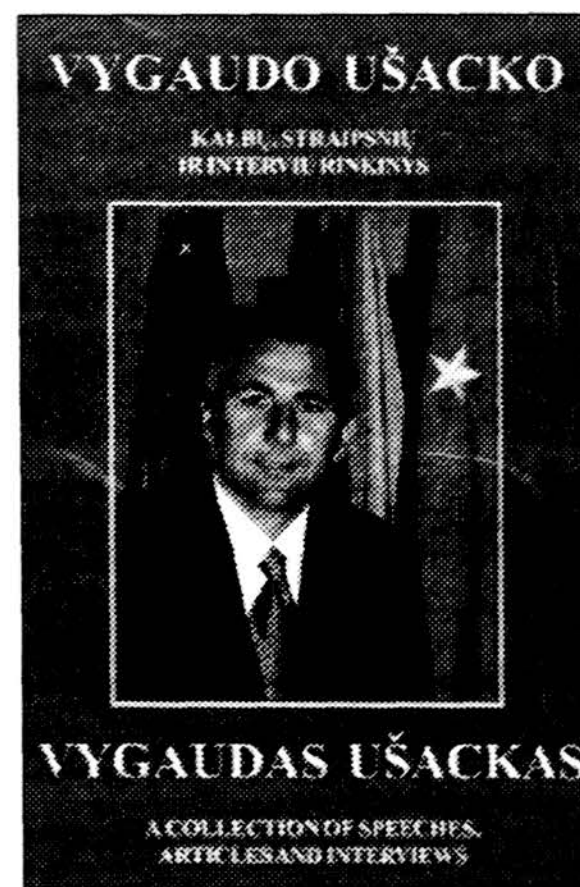
Atsakykite faksu 773-585-8284, e-paštu: redakcija@draugas.org arba laišku adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, pažymint, kad laišką siunčiate redakcijai. Pasirašyti nebūtina, bet prašytume pažymėti, kiek ilgai gyvenate Amerikoje. Atsakymų lauksime iki balandžio 15 d.

„Draugo“ knygynėlyje

Vygaudo Ušacko KALBŲ, STRAIPSNIŲ IR INTERVIU RINKINYS

2005 m. pasirodžiusi Lietuvos ambasadoriaus JAV ir Meksikai knyga „Vygaudo Ušacko kalbų, straipsnių ir interviu rinkinys“ susilaukė didelio ne tik Amerikoje gyvenančių lietuvių dėmesio. „V. Ušackui teko didelė atsakomybė pačiu svarbiausiuoju Lietuvai laiku, kai ji skynė sau kelius į NATO bei Europos Sąjungą. Nėra abejonės, kad amb. V. Ušacko veikla, jo kalbos, straipsniai ir asmeniški susitikimai su įtakingais JAV valdžios pareigūnais nemažai prisidėjo prie šių siekių įgyvendinimo“, — rašo Danutė Bindokienė knygos įvade. Knyga gausiai iliustruota nuotraukomis.

Lėšos už šią knygą skiriamos Loretos ir Vygaudo Ušackų iniciatyva įkurtai programai Lietuvos kaimo vaikams paremti. Vien 2005 m. šios programos dėka apie 2,400 vaikų galėjo gerinti užsienio kalbų, kompiuterinio raštingumo žinias, praleisti pora savaitžių visapusiško lavinimo stovyklose. Tad įsigydami šią knygą, paremsite Lietuvos jaunimą.

Knygos kaina — 25 dol., pridant 9 proc. užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina — 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomą knygą — 1 dol. mokestis.

„Draugo“ knygynėlio adresas:
4545 W. 63th Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Tai svarbu

Ruošiatės kelionei? Neturite kelioninio paso? Gauti pasą dabar galima ir artimiausiame pašto skyriuje. Tam reikia užpildyti anketą pasui gauti (yra pašto skyriuose), Amerikos pilietybės įrodymo, tapatybės įrodymo ir dviejų paso nuotraukų. Kaina — suaugusiems 67 dol., pridant 30 dol. pašto išlaidų, vaikams iki 15 metų — 52 dol., pridant 30 dol. pašto išlaidoms. Daugiau informacijos: usps.com/passport arba nemokamu tel. 1-800-ASK-USPS. Pasas išduodamas per šešias savaites nuo anketos užpildymo. Vienas iš pašto skyrių Čikagoje: 6037 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60629. Paštas dirba nuo 8 val. r. iki 1 val. p.p.